

REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL

PUBLICACIÓ MENSUAL

De l'Escola d'Administració de la Mancomunitat de Catalunya

Any I

MES D'AGOST 1923

Núm. 8

SUMARI:

LA CASA DE LA VILA DE MASNOU.—PROBLEMES DE DRET PÚBLIC: Garantia del funcionari en el càrrec: Síntesi de legislació estrangera, per *Josep Claveria Echave*.—EL QUE VAL LA FERMESA DE UN POBLE, per *A. Ariet*.—CONSTITUCIÓ DE LA MUTUALITAT DE SECRETARIS I FUNCIONARIS MUNICIPALS DE CATALUNYA: ASSEMBLEA.—LA CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA, per *Francesc Nel'lo*.—LES HISENDES LOCALS EN LA PRÀCTICA, per *F. Rosell*.—CONSULTES.—BIBLIOGRAFIA.—POLICIA ESTÈTICA DEL CARRER, per *R. Oms Gracia*.—DEURES QUE LA LEGISLACIÓ IMPOSA: Mes d'Agost; Ajuntaments, per *F. Sans i Buigas*.—CENS ELECTORAL: Rectificació del Cens; Les llistes definitives.—JUTJAT MUNICIPAL, per *Josep M.ª Gich*.—SECCIÓ DE LEGISLACIÓ, per *Josep M.^a Pi i Suñer*

REDACCIÓ:

Escola d'Administració de la
Mancomunitat de Catalunya

CARRER DEL BISBE
BARCELONA

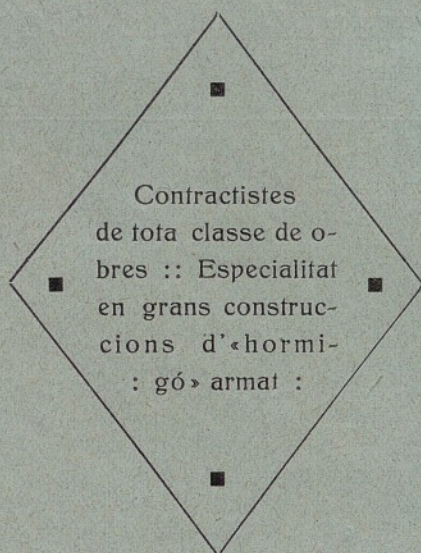
ADMINISTRACIÓ:

Editorial Catalana, S. A.

ESCUDELLERS, 10 BIS, ENTRESOL
BARCELONA

Biblioteca de Catalunya

Construccions i Paviments, S. A.

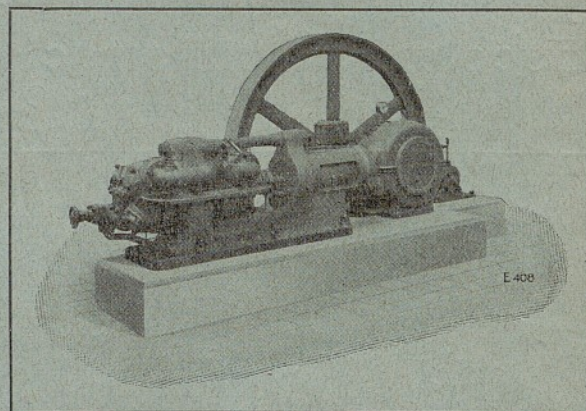
BARCELONA
Passeig de Gràcia, 80

MADRID
Barquillo, 5

Escher Wyss & Cie

ZURICH (Suïssa)

MAQUINÀRIA FRIGORÍFICA DE GEL

Sistema **Àcid carbònic i Amoníac**. Cambres frigorífiques per a totes les indústries. Fàbriques de gel de totes potències.

Autofrígor

Màquina frigorífica automàtica.—Cap vigilància. Cap untatge.—Hermètica-
ment tancada. Consum mínim. Espai reduït. Hotels, Restaurants, Carnice-
ries, Tocineries, Lleteries, Fàbriques de Xocolata, Mantegueries, etc.

Representant General a Espanya

F. Vives Pons

ENGINEYER INDUSTRIAL

BARCELONA: Girona, 112

SUCURSAL DE MADRID: Prim, 2

Assessoria Administrativa Mercantil FREDERIC FRIGOLA PALAU

ADVOCAT - LL. ADMÓ. LOCAL

Passeig de Sant Joan, 13, 2.º : Telèfon 716 S. P. : **BARCELONA**

Despatx: De 10 a 12 matí i de 4 a 6 tarda

COL·LABORACIÓ ESPECIALITZADA EN:

Dret municipal, Legislació tributària, Pràctiques administratives diverses,
Dret mercantil i aplicació de l'impost d'utilitats

Ajuntaments

Consultori especial.
Representació davant les oficines
públiques.
Confecció de pressupostos, Re-
partiments, comptes, etc.
Minuta d'expedients de totes clas-
ses.

Refundició d'Apèndixs a l'Amilla-
rament.

Quintes

Reducció del servei en files.
Expedients d'excepció.
Contra-informacions.
Recursos.

Procediment

Instàncies, informes, dictàmens,
recursos governatius, econòmics
i contencios administratius.

Vda. de W. Guarro

Fàbrica de Paper de Tina

Fundada en el segle XVIII

Proveïdora de paper segellat de les Repúbliques

Argentina, Xile, Perú i Uruguai : Papers

de fil de totes menes : Paper

Català : Paper d'Ofici : Paper

per a edicions : Paper tela

Papers especials per a

dibuix : Cartrolines

Cartrolines deco-

lors : Cartroli-

nes de fil per

a cartes,

etc.

~

Magatzems i despatx:

Gran Via Laïetana, 11

BARCELONA

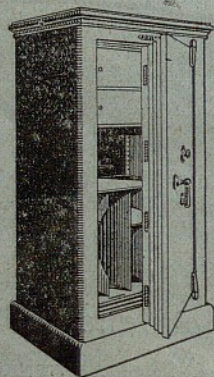
CAIXES PER A CABALS

D'ACER
IMPERFORABLE

BASCULES

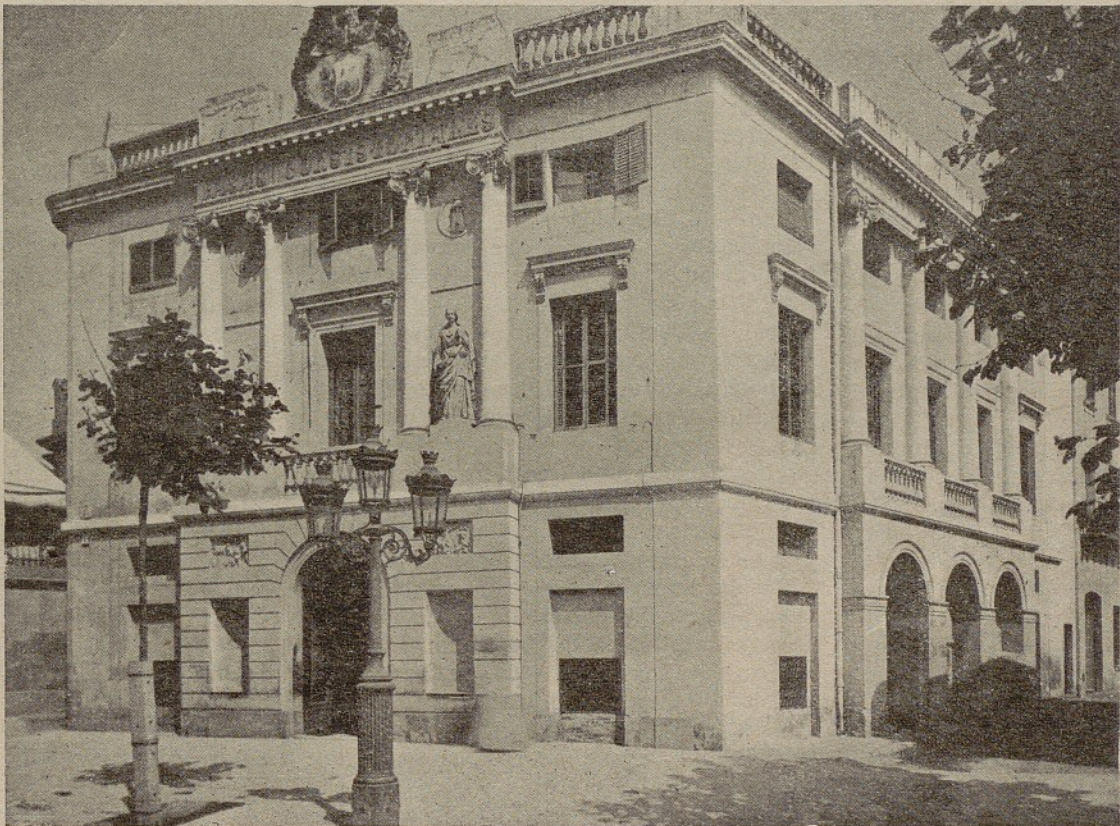
PIBERNAT

BARCELONA
PARLAMENT 9 : 11

PUBLICITAT M. MIR, BARNA

LA CASA DE LA VILA DE MASNOU

A la vila de Masnou (3.873 habitants) el mar, el ferrocarril, la carretera i les cases formen quatre línies paral·leles, que, un lligam invisible, manté unides. És que la vida i la creixença de Masnou són filles dels camins; dels camins del mar i dels camins de la terra que duïen les riqueses llunyanes. Les primeres cases del poble devien afilerar-se a la vora del camí, d'aquell antic camí on tot sovint l'atzar fa surar restes de construccions romanes. Ara les cases ja gosen enfilar-se per la muntanya, però no abandonen encara el veïnatge del camí i estan sempre de cara al mar.

Així mateix, al peu del camí i de cara al mar, fou alçada, vigilant, la Casa de la Vila. Les columnes de la balconada i les figures al·legòriques ens parlen del ritual arquitectònic de l'any 1845, data de la construcció; els relleus amb castells i lleons recorden aquells anys d'adormiment, quan no era encara valorada l'heràldica nostrada amb l'escalf de passió que novellament l'ha inflat de vida.

PROBLEMES DE DRET PÚBLIC

GARANTIA DEL FUNCIONARI EN EL CÀRREC

SÍNTESI DE LEGISLACIÓ ESTRANGERA

V

ITALIA

Existeixen branques de funcionaris subjectes a estatut especial; magistratura, professorat d'Universitats i Instituts superiors, Consell d'Estat, Cort de comptes i, va sense dir, la milícia. En general, però, regeixen el funcionarisme civil la llei de 22 novembre de 1908 i el reglament de 24 dels propis mes i any; constitueixen ambdues disposicions la legislació orgànica en la matèria. —Ferrari.

Es declara d'ofici cessat o dimitit el funcionari—art. 42—que perd la ciutadania italiana i que accepta una missió o empleu de govern estranger sense autorització del govern nacional; que sense motiu justificat, no es possessiona del servei en la residència senyalada dintre el termini establert en l'ordenança de destinació o trasllat.

L'article 43 consigna: «Són també declarats dimissionaris, sense perjudici de les accions penals, segons les lleis vigents, els empleats que voluntàriament abandonen l'ofici o presten el treball propi en forma que interrompi o pertorbi la continuïtat i regularitat del servei. Pot, però, el Ministre, amb dictamen del Consell d'administració i disciplina, considerades les condicions individuals i la personal responsabilitat, aplicar en el cas la suspensió de grau o del sou, l'exclusió de l'examen d'idoneïtat o de mèrit diferent, la pròrroga de la promoció encara per simple vellesa, la revocació de l'empleu».

I l'article 43 disposa que la dimissió declarada d'ofici fa perdre tot dret a pensió o indemnització.

Clar és que aquesta revocació o dimissió d'ofici enclou pràcticament la pèrdua de l'empleu, com la imposada per via de correcció disciplinària, però la legislació italiana no la relaciona entre els càstigs disciplinaris, per què—com diu Ferrari—en el volum II, suara aparegut, de la seva notable obra de Dret administratiu: «els fets que hem vist hi donen lloc, trenquen de per si el vincle de l'empleu; suprimeixen aquell lligament de dret públic que uneix l'Estat i l'empleat civil: amb dita conducta l'empleat manifesta no voler més servir l'Estat, i aquest pren acta de sa conducta i el declara «de jure» allunyat del servei sense necessitat d'aquella cautela i d'aquells procediments que són requerits per a infligir punicions disciplinàries».

La gradació de sancions correctives, establerta en l'article 4 de la llei, fineix, com en totes les escales punitives disciplinàries, amb la revocació i la destitució, és a dir, sancions depuratives o d'expulsió.

La revocació—art. 53—allunya l'empleat de l'administració, li fa perdre tot dret, conservant-li solament el de la pensió o indemnització, per; en reduïda mesura. Ve infligida per la reincidència o encara més agreujats mancaments en faltes sancionades amb censura o suspensió d'empleu, o d'empleu i sou; per greu abús d'autoritat o de confiança; per inobservància del se-

cret d'ofici amb possible perjudici de l'Estat o els particulars; per mancaments contra l'honor o que demostrin absència de sentit moral.

La destitució—art. 54—produeix els mateixos efectes de la revocació, però pot suprimir totalment la pensió o la indemnització. Ve infligida, endemés de reincidència o major gravetat en els mancaments castigats amb les demés sancions, per ús il·lícit o distracció, de sumes administratives o tingudes en dipòsit, o per connivent tolerància de dits abusos comesos per altres empleats dependents; per l'acceptació de qualsevolga compensació o per qualsevol participació de beneficis obtinguts o esperats, dependents d'assumptes tractats pel mateix empleat per raó de l'ofici; per violació dolosa del secret de l'ofici amb perjudici de l'Estat o dels particulars, o bé amb perill de perturbació de la seguretat pública; per actes greus d'insubordinació contra l'Administració o els superiors, comesos públicament, amb evident ofensa del principi de disciplina i d'autoritat; per excitació a la insubordinació; per ofensa a la persona del Rei, de la família Reial de les Cambres legislatives; per pública manifestació d'opinions hostils a les vigents institucions.

De manera similar al que hem vist en altres legislacions, singularment en la germànica, s'incorre també—art. 55—de dret, en sanció de destitució, per qualsevol condemna ferma, imposada per delictes contra les bones costums, o bé per delictes de malversació, concussió, corrupció, falsedat, furt, estafa i apropiació indeguda, o per qualsevol condemna que porti implícita la interdicció perpètua de l'empleat públic, o la vigilància especial de l'autoritat de seguretat pública.

Per la imposició d'aquestes greus punicions—revocació, destitució—actua la jurisdicció disciplinària especial que posseeixen determinats cossos de l'Administració: Cort de Comptes, Arxiu de l'Estat, etc. Però, salvant aquestes jurisdiccions especials, són interessants de conèixer, en el sentit que inspira aquest treball, algunes disposicions al respecte, de la llei i reglament esmentats de 1908. L'article 48, consagrant el drets d'audiència i defensa, diu: «A l'empleat sotmès a procediment disciplinari se li dona comunicació per escrit, a càrrec de l'administració, dels fets que li són imputats, amb invitació a presentar, en el termini prefixat, les pròpies justificacions. Té, altrament, el dret d'exposar personalment al Consell les seves raons». I segons l'article 49 del reglament, si no vol presentar-se personalment, pot enviar per escrit les seves consideracions en el termini que si li hagi fixat. Aquest dret d'ésser personalment escoltat el té l'empleat inclusiu quan actua de Consell de disciplina el mateix Consell de Ministres, però, en aquest cas, no s'admet l'audiència escrita esmentada.

L'exercici de les facultats disciplinàries correspon al Rei, als Ministres i als Consells d'administració i disciplina. Aquests, en general—ja hem vist existeixen organitzacions especials—els regula l'art. 47 de la llei. N'hi ha un per cada Ministeri. El presideix el Ministre o el Subsecretari, i es compon del Director general, o del funcionari de grau similar del respectiu Ministeri, o, en son defecte, del Vice-Director general, o funcionari a ell assimilat, i del cap de la divisió del personal al qual l'em-

pleat pertany. Un empleat designat pel Ministre exerceix les funcions de secretari. Per la validesa de les deliberacions del Consell, és necessària la presència al menys de cinc dels seus components, comprès el president. Les resolucions s'adopten per majoria absoluta de vots; en cas d'empat, la resolució s'entén favorable a l'empleat. Quan el Consell no ha sigut presidit pel Ministre, les resolucions que adopti deuen anar refrendades per el seu visat. Pels empleats que tenen grau efectiu o assimilat de director general, les atribucions del Consell d'administració i disciplina són exercides pel Consell de Ministres.

El reglament citat, de 24 de novembre de 1908 conté, amb referència al funcionament dels Consells de disciplina, i procediment a seguir davant d'ells, algunes disposicions interessants, que ens limitarem a transcriure.

Article 56.—El procediment disciplinari s'inicia amb la comunicació, a cursar pel Ministre, dels fets que són objecte d'imputació, i de les proves recollides.

Article 57.—L'inculpat té deu dies de temps, a comptar de la data de l'esmentada comunicació, per a presentar la seva defensa. Lliura rebut del plec o capítol de càrrecs del Ministre, entregant-lo al cap de la oficina. Aquest participa al Ministre el dia i hora de l'entrega del plec de càrrecs i tramet el rebut de l'inculpat, o refereix l'eventual refús a lliurar el rebut. Si per qualsevol raó l'entrega no és possible, la comunicació deu ésser cursada o complida amb la remesa del plec abans dit, en plec certificat amb acús de rebut. El Ministre, en cas de justificada necessitat, podrà, amb providència motivada, prorrogar o abreujar el terme de deu dies concedit a l'inculpat per a la seva defensa. Està en la facultat de l'inculpat renunciar al termini mitjançant ho declari expressament per escrit. Si l'inculpar es proposa utilitzar el dret d'exposar verbalment al Consell de disciplina les seves raons, deu, en el termini esmentat, declarar-ho per escrit, indicant o fent-ne la recapitulació.

Article 58.—Si no consta on l'inculpat tingui son domicili, la comunicació del plec de càrrecs es fa mitjançant la publicació d'un resum del mateix en el Butlletí del Ministeri, o quan l'Administració no publiqui un butlletí propi, a la *Gazzeta Ufficiale* del Regne. El termini de deu dies transcorre, en tal cas, des de la publicació en el Butlletí o en la *Gazzeta Ufficiale*.

Article 59.—Quan l'inculpat, en la seva defensa designi específicament persona que podria depositar en son descàrrec, el Consell de disciplina, si reconeix la necessitat, pot determinar una enquesta o un suplement d'enquesta. És encara facultat del Consell procedir a l'examen dels testimonis.

Article 60.—Quan el Consell, abans de pronunciar el seu parer, cregui necessari que sigui practicada una enquesta, aquesta no pot ésser encarregada a persona que hagi practicat l'enquesta precedent, o referit els fets que foren fonament de l'actuació.

Article 61.—Transcorregut el termini dels articles precedents, o sobrevinguda la declaració de renúncia de part de l'inculpat, el Ministre o, en sa absència, el Subsecretari d'Estat, fixa la data de reunió del Consell de disciplina, fent-ne donar a l'inculpat, quan aquest tingui d'ésser escoltat personalment, un previ avís de cinc dies, mit-

jançant telegrama o carta certificada, amb acús de rebut.

Article 62.—Quan el Consell reconegui provats, en tot o en part, els fets referits en el plec de càrrecs, si existeixen diverses propostes de punició, el President posa a votació la proposta més greu i successivament les menys greus. La votació té lloc en ordre invers de l'edat dels components del Consell.

Acordada que sigui pel Consell de disciplina, amb subjecció a les normes exposades, la revocació o destitució del funcionari, la resolució es sancionada per Reial Decret.

Aquest—art. 49—deu ésser motivat; comunicat per còpia autèntica a l'interessat, i se'n pren nota en el seu expedient o fulla de serveis.

Aquest decret, exhaurits els recursos jeràrquics, pot ésser impugnat pel sol motiu de legitimitat, o amb recurs extraordinari al Rei, o amb recurs davant la Secció quarta del Consell d'Estat. Però correspon a l'empleat la càrrega de provar la inexistència material dels fets pels quals fou punit, presumint-se que el decret administratiu reuneix caràcter de legitimitat; com també li incumbeix demostrar que el fet atribuït no està comprès entre els mancaments disciplinaris previstos per la llei. Així com, però, en determinar dits mancaments la llei es refereix a qualitats que poden manifestar-se en grau major o menor i així també l'especificació del grau en el qual el manquement es presenta en el cas concret, és deixat a la direcció del magistrat disciplinari, correlativament, l'orgue jurisdiccional que deu judicar de la legitimitat de la reducció podrà indagar si la qualitat subsisteix en el cas concret, però no cercar el grau amb el qual s'ha presentat, devent també decidir si la punició fou o no justament infligida, però no si devia ésser-ne aplicada una de major o menor o cap.

Quan de la resolució disciplinària reconeguda il·legítima, se'n derivin danys per a l'empleat i surgeixi, sobre el ressarciment, controvèrsia amb l'Administració, l'empleat pot recórrer a la justícia ordinària, si es tracta de sou, o a la Cort de Comptes, si es tracta de pensions o d'indemnitzacions.

JOSEP CLAVERIA ECHAVE
Prof a l'Escola d'Administració

EL QUÉ VAL LA FERMESA D'UN POBLE

En un planell, lleugerament declivi, es veu en la vessant de la gegantina muntanya bell esguard de la terra catalana, s'hi troba un humil poblet, que, per la seva falaguera situació, per l'aire pur i saturat de belles aromes i per la placèvola temperatura que hi regna durant els dies de l'estiu, atreu a bon nombre d'hostes estiuejants, entre els quals hi han persones de recte criteri, evident cultura i posseïts, ensems, d'un proïsme encoratjador.

El cens ordinari del poblet amb prou feines arriba a un miler d'habitants, que si bé per una part tenen bona voluntat, per altra part, en canvi, tenen poca fortuna per a bestreure quantitats de consideració, obstacle

manifest que els impideix realitzar un plan valuós per a la col·lectivitat.

És el cas que en aquest petit Municipi, utilitzaven per a reunir la mainada i donar-los la instrucció primària obligatòria, una sala d'un edifici vell i ròneg, emplaçat en un carreró ubac i tristoi.

Cap condició higiènica abonava aquella sala per servir d'escola, cap circumstància l'afavoria i cap afalac inspirava a la mainada per concórrer a aquell clos de planta baixa amb parets resclosides i mancat de finestrals per on poder entrar a tot ple el sol alentador que amb son raig amorosívol, amarés ensems de llum i tebior aquella reduïda estància, alhora minvada de la ventilació convenient per a renovar la impura atmòsfera que s'hi congriava.

El cert és que moltes generacions havien tingut que suportar aquell flagell, adquirint anomalies de la vista alguns dels concurrents, i si no esdevenien en general malures depauperadores de l'organisme, era perquè a l'eixir d'aquell lloc la tendra mainada fruïa a tot pler de la llum clara i depuradora i respirava a bell doll l'aire saníto i rebien abastament el raig de l'astre daurat, revificador de l'organisme.

Es condolien els administradors de la cosa pública del mal fat que els aixoplugava i de trobar-se amb manquement de mitjans per canviar-ne de soca-arrel aquell ròneg edifici per un altre de més confortable, més higiènic i que alhora tingués determinades proporcions que permetessin resoldre satisfactòriament un plan preconcebut.

En aquestes feren el determini de dirigir de primer antuvi son prec al centre acaparador en matèria d'ensenyament, exposant a la vegada la necessitat que tenien i la situació poc falaguera que els engolava.

Després de passats llargs dies i obtinguda la resposta, decidiren rebutjar-la per lo poc pràctica i enferregada de disposicions restrictives, les quals impossibilitaven dur a terme el pla que s'havien proposat realitzar en profit del comú i dels seus administrats.

Tingué ajustada el Capítol municipal, i en ple acordà pendre pel propi compte l'obra capdal, per tal de redimir-se de les imposicions a què els supeditava la resposta obtinguda i que, de voler-ne fer ús, aprofitant la migrada retribució que se'ls oferia, per aixecar l'edifici, no emmotllava (com en la majoria dels casos succeeix i en aquest particularment) a les necessitats dels petits municipis, al menys dels de Catalunya.

Decidit així, s'arbitraren, i obtingueren recursos, mitjantçant una subscripció pública voluntària i gratuïta. En aquesta s'allistaren donant fortes quantitats, bona part d'aquelles persones que formen part del cens d'estiuejants, sumant-s'hi de més a més algunes persones acabalades del poblet.

En possessió, ja, d'una bona quantitat, mercès a l'esplendidesa i munificència de tant respectables donants vers amadors de l'engrandiment i del desenrotllament de l'obra pràctica i patriòtica, es pogué començar un primer cos de l'edifici, tenint en poc temps un estatge propi, digne i afalagador on enviar la tendra mainada per a rebre la instrucció primària, allunyats d'aquells inconvenients esglaiadors de la primitiva — diguem-ne — sala-escola.

A l'una també, s'aixecà un edifici per habitació del mestre director de l'Escola.

Mes com amb això no n'hi havia prou, es feia imprescindible seguir endavant l'obra empresa, i era precis, ensems, demostrar la gratitud a aquelles bones persones que havien portat, no un gra de sorra per muntar la casa, sinó que havien donat ja una casa sencera.

Hauria estat indecorós i injust deixar l'obra embastada i era un deure inelludible i obligatori d'aquell Municipi, resoldre el coronament muntant l'edifici parió per obtenir la plenitud que havia de donar el fruit anhelat.

Una nova brivada convenia pendre's per conquerir el ramell de la victòria, que deslliura de l'esclavatge.

El Consistori prengué, doncs, un acord que fou aprovat per majoria plena, i amb pocs dies tingué coberta la subscripció als *Bons* que s'emittiren i que per major conveniència dels contribuents es fixaren a petit capital i amortitzables en un termini curt, produint la pensió legal i corrent.

Acoblades les quantitats obtingudes, s'emprengué el treball i al cap de poc temps, amb la satisfacció dels interessats i amb l'admiració dels estranys, es vegé granat i ufanós aquell fruit provinent de la llavor que en hora dolça i suavíssima havien posat a germinar els benemèrits contribuents que laboren per la glòria dels pobles de bona voluntat i de fermesa encoratjadora.

Aquest fruit, tregué abundosa granada, doncs, i donà per resultat dos edificis més, que formen un conjunt esplendí i elegant. L'un és la Casa Comunal, adossada a l'Escola de minyons, construïda així, per diferents raons d'ordre econòmic i de més a més pel motiu de que aprenguin els minyons que en aquella Escola s'instrueixen—i que seran probablement els homes del demà,—a fer el camí també per on tindran que pujar a ocupar-ne els escons d'aquella Sala Consistorial on tindran que pendre els acords i tenir l'ajustada per a regir els destins del seu poble, recordant sempre i tenint a la vista el que feren els seus avantpassats.

L'altre edifici mitjané amb la Casa Comunal i a la mà contrària de l'Escola de noies, és el que serveix per a Escola de noies, tenint a són costat, però independent, una casa habitació per la mestressa completant, la reialesa d'aquesta obra uns patis i jardins per esbarjo dels alumnes assistents a les Escoles.

Les Escoles i la Casa Comunal foren proveïdes del parament apropiat, prescindint sempre dels serveis de l'alta protecció burocràtica.

Amb la realització d'aquesta obra capdal, frueixen de veres els veïns del petit Municipi, disposant d'un casal profitosíssim, que a la vegada que s'emmotlla a les necessitats de la col·lectivitat, els lliura del jou de les amonestacions, els bonifica el pressupost en el pervindre i demostren amb la lluisor de la claredat meridiana que, per petit que gran i que laborant amb activitat i santa se sigui, tenint ferma voluntat s'arriba a perseverància s'aconsegueix el que s'anhe-la, donant ensems un exemple a les multituds del què val la fermesa d'un poble.

A. ARIET.

Alcalde de Viladrau

Constitució de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya :: Assemblea

Aquesta REVISTA, publicació de l'Escola d'Administració, honora avui les seves pàgines amb el reportatge dels diversos actes que s'han celebrat amb motiu de la constitució de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya, amb tan d'encert creada per la Mancomunitat.

En restem honorats de poder ressenyar la bona nova i sentim alhora una pregonja joia, al dir; el Secretariat català ha donat un altre pas endavant. Car nosaltres sentim les seves aspiracions com a cosa nostra, i sostenim, amb arrelada convicció, la creència de que la missió dels Secretaris constitueix una de les més fermes garanties d'aquell estat de desenrotllament Municipal, que mai no serà possible sense el seu eficient concurs. El tecnicisme del Secretari, del Funcionari Municipal, viu i impulsador, els portarà a efectuar una labor indispensable, com deia el President de la Mancomunitat, Sr. Puig i Cadafalch, que despertí la consciència de les gens vers la necessitat del millorament en el servei públic, per arribar a posseir la vila sana i bella.

Ja és creada i en funcionament la Mutualitat. El Secretari ha guanyat una mica de benestar, i compta amb una organització que, desenrotllada, el deixa a cobert de totes les eventualitats i contingències de la vida. La Mancomunitat ha de restar ben satisfeta de l'obra que ha iniciat amb la Mutualitat, la qual revela un nou matís en la seva actuació d'auxili i de complement pels Municipis, la qual actuació cada dia serà més benivolguda i més utilitzada, quan més coneguda siga.

I amb motiu de la constitució de la Mutualitat dels Secretaris i Funcionaris Municipals, han expressat les seves aspiracions justíssimes, ben assenyades, en pro dels seus interessos materials i de classe, al costat dels seus vots en favor d'una competent formació per la qual ve propugnant de temps la nostra Escola d'Administració.

LA REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL, essencialment tècnica, que ensems labora pel seu fons anhel d'un superior estat de civisme municipalista, avui excessivament migrat, saluda a la nova institució beneficent pels Secretaris, i més que mai espera que aquests es mostrin disposats a secundar la seva alta i esplèndida tasca.

ACTES PREPARATORIS

De conformitat amb el programa projectat, a les tres de la tarda del dia 19, va tenir lloc, a l'Escola d'Administració de la Mancomunitat, la reunió de la Junta Directiva de la Germandat de Funcionaris

d'Administració Local, despatxant-se els assumptes pendents i canviant impressions sobre els punts que devien ésser objecte de deliberació a l'Assemblea ordinària, senyalada per al dia següent.

A les cinc de la tarda, i amb molta concurrència, s'ha celebrat l'Assemblea Preparatoria per a la provisió de càrrecs de l'esmentada Germandat i de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya.

El President de la Germandat, Sr. Castells, donant per suposada la necessitat de que continuï la Germandat, ha fet present el canvi d'orientació que la Germandat ha de pendre amb motiu de la creació de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya.

Assenyala les dificultats amb les quals ha lluitat la Germandat per la manca d'una Oficina que cuidés dels treballs interns arribant a la conclusió de que és del tot imprescindible l'organització d'aquella, i la necessitat que funcioni amb caràcter permanent en aquesta Ciutat.

Creu pertinent una renovació total de la Directiva de la Germandat, a fi de donar entrada a nous elements que fins al present han estat al marge de les responsabilitats del poder.

Diferents socis presents demanen algunes aclaracions i creuen ha de continuar la mateixa Junta.

Intervé el Senyor Baldrís, sustentant el criteri exposat pel president.

El Cap de l'Oficina d'Orientació Municipal senyor Escofet, a precís de la presidència, dona àmplies explicacions respecte de l'articulat del Reglament de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris de Catalunya, estudiant principalment els beneficis concedits en relació amb les primes de seguretat establertes.

S'acorda en definitiva que, sens perjudici del que l'Assemblea general cregui pertinent de fer, la Junta directiva cuidi de preparar la renovació de la Directiva i provisió de càrrecs de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya.

DIA 20

JUNTA GENERAL DEL MONTEPIO DE FUNCIONARIS D'ADMINISTRACIÓ LOCAL

En el Saló de la Comissió Mixta de Reclutament té lloc la Junta General del Montepio de Funcionaris d'Administració Local, presidida per la Directiva d'aquest.

A l'obrir-se la sessió, els senyors Castells i Baldrís donen compte de la intervenció del Montepio en l'assumpte de la destitució del Secretari de Viladecans, senyor Pagès.

El senyor Llavera es queixa d'un article publicat en *L'Eco del Montepio*, que qualifica de groller, essent-li donades àmplies explicacions pel senyor Castells i donant-se aquest per satisfet.

La Presidència fa un resum de la tasca realitzada durant l'exercici. Pondera la importància d'aquesta Junta General per quant a més dels assumptes de costum, cal

resoldre'n d'altres de cabdal importància.

Senyala les deficiències de l'Administració del Montepio, filles de la manca d'una oficina que d'una manera permanent cuidi d'aquella.

Posa a disposició de l'Assemblea tots els càrrecs de la Directiva, perquè aquella pugui, en aquests moments de transcendència amb tota llibertat designar les persones que més confiança li mereixin.

Després de dedicar breus paraules a la marxa econòmica del Montepio, entra a parlar de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals.

Dedica un sincer elogi a la Mancomunitat de Catalunya, que, amb la creació d'aquella, palesa amb quina cura segueix tots els batecs de la vida municipal catalana. Deu regraciar-se-li també, continua dient, l'atenció d'haver-nos cridat a elaborar el Reglament de l'esmentada Mutualitat.

Hem de confesar que totes aquelles aspiracions nostres que han sigut compatibles amb les Bases aprovades per l'Assemblea de la Mancomunitat, han sigut acceptades i si bé la Mutualitat no resol íntegrament, totes les aspiracions dels Funcionaris Municipals de Catalunya, creu que, per la bona acollida que ha tingut tot lo que el Montepio ha proposat, escalonadament aniran resolgent-se aquelles.

Acaba remerciant de nou a la Mancomunitat la creació de la Mutualitat.

El Cap de l'Oficina d'Orientació Municipal, senyor Escofet, parla per a recollir algunes de les manifestacions del senyor Castells.

Creu que mancava al seu deure si deixés passar les paraules d'elogi a la Mancomunitat pronunciades pel senyor Castells, que tan bona acollida han tingut per l'Assemblea, sense remerciar-les.

Estic fermament convençut, continua dient, que els Funcionaris Municipals de Catalunya en llurs aspiracions no descuidaran mai de girar els ulls cap a la Mancomunitat Catalana, amb la ferma creença de que, en plantejar-se, seran curosament estudiades i amb justícia resoltes.

Seguidament s'aprovà l'estat de comptes. El senyor Baldrís exposà la conveniència d'ingressar el Montepio a la Mutualitat.

Intervenien diversos socis en el sentit de que deuria procurar-se que l'ingrés a la Mutualitat, principalment dels que avui integren el Montepio, tingués lloc amb igualtat de drets.

El Sr. Castells, Baldrís, Pardo i Pascual, senyalen la bona predisposició de la Mancomunitat per a atendre les aspiracions dels Funcionaris Municipals, i creuen seran aquelles ateses.

Després d'aquestes explicacions, per unanimitat fou acordat el traspàs del Montepio a la Mutualitat.

Seguidament, i després d'alguna discussió, és aprovada la modificació del Reglament del Montepio proposada per la Junta, i són designats per a integrar aquesta els senyors Castells, Vivet, Pardo, Baldrís, Argelaguer, Valls, Pascual, Taulet i Benet.

VISITA A L'UNIVERSITAT INDUSTRIAL.

A les tres de la tarda es reuniren els Funcionaris Municipals en el Palau de la Generalitat i es traslladaren a l'Universitat Industrial, visitant acompanyats del Conseller de Política Social senyor Santiago de Riba, les diverses escoles i serveis que la Mancomunitat hi té establerts.

Els respectius directors dels serveis illustraren la visita, donant àmplies explicacions i realitzant-se diverses proves.

En el restaurant que hi ha establert fou servit als visitants un esplèndid «dunch».

La impressió trèta de la visita fou immillorable, dedicant-se fervorosos elogis a l'obra de la Mancomunitat.

CONSTITUCIÓ DE LA MUTUALITAT

En el Saló de Sessions de la Diputació tingué lloc, a les 7 de la tarda, amb tota solennitat, l'acte de constitució de la Mutualitat.

Fou presidida la sessió pel President de la Mancomunitat, senyor Puig i Cadafalch, acompanyat del Conseller de Política Social senyor Santiago de Riba, els diputats senyors Estapé, Noguer i Comet, Bosch i Marí, el senyor Blanco, de la Caixa de Pensions, i diversos Professors de l'Escola d'Administració.

En començar l'acte, el Sr. de Riba féu ús de la paraula per a explicar l'actuació de la Mancomunitat per a arribar a la constitució de la Mutualitat.

Com que els vostres interessos—digué—són a l'ensens els nostres i els del poble català, la nostra primera Institució política ha treballat fervorosament per tal que el projecte d'aquesta Mutualitat fos una realitat.

Acabà dient que tots els presents podien fer les objeccions que el Reglament de la Mutualitat els suggerís, amb la seguretat de que seran recollides, estudiades i resoltes amb cura pel Consell Permanent de la Mancomunitat.

El President de la Mancomunitat, Sr. Puig i Cadafalch, va manifestar que no havia volgut deixar passar aquella ocasió de saludar als Secretaris municipals de Catalunya. Tots posseïm l'ideal d'una Catalunya autònoma, va dir, i de l'autonomia municipal. Però no podem pensar amb Municipis sense relació entre si, sense una estreta correspondència, si no volem retornar a un estat primitiu. Hi ha serveis essencials que requereixen una íntima relació entre eels Municipis, que rebutgen la idea de tot isolament.

Vosaltres, els secretaris sou l'element indispensable per aquesta concordància. I per això la Diputació, abans, i ara la Mancomunitat s'han preocupat de millorar l'element tècnic municipal amb l'Escola d'Administració que proporciona la indispensable competència al Secretari municipal. Cal també que aquest pogués realitzar la seva obra, lliberat de les preocupacions d'un demà desventurat, i a lograr aquesta finalitat s'encamina la Mutualitat que es constitueix avui.

Es necessari conèixer les gran deficiències de la vida municipal. Molts pobles encara són mancats de vies de comunicació; el tràfec, element essencial de civilització, els és desconegut; no tenen serveis d'higiene; viuen una vida d'endarreriment. La Mancomunitat va fent l'obra de progrés tan de pressa com pot; mes és precís que el poble la

senti la necessitat de la tasca civilitzadora i tingui consciència del què representa. Els Secretaris d'Ajuntament deuen ésser l'element que despertí aquesta consciència del millorament i de l'afany de millorar.

A l'Edat mitja, l'element lletrat, tècnic, a cada poble, era el capellà, que a voltes es posava enfront del feudal analfabet. Avui, demés de la Parròquia, hi ha el mestre, el metge i el secretari que orienten i eleven la vida local.

Cal fer les viles belles i sanes. A la Mancomunitat hi ha organitzat l'element tècnic que necesiti el Municipi, i el que manqui s'anirà establint. I aquests serveis de la Mancomunitat són disposats per a acudir a auxiliar el perfeccionament del Municipi, que es fa indispensable per a obtenir ciutadans bons i forts. Sobretot és indispensable a la nostra Pàtria, en la qual així que s'eclipsa un moment l'autoritat, colles d'assassins envaeixen la Ciutat posant-se de relleu les més vils passions. Sortosament en les llistes de criminals s'hi llegeixen pocs noms catalans; però és precís que no n'hi hagi cap per a què siguem dignes de la llibertat.

En acabar, va ésser aplaudit unànimement.

Després del seu parlament, el Sr. Puig i Cadafalch es retirà de l'Assemblea, i passà a ocupar la presidència el Sr. Santiago de Riba.

Oberta la discussió, fa ús de la paraula el Sr. Torner, de Calella, demanant es consigní la destinació del fons de reserva pel cas de dissolució de la Mutualitat.

El Sr. Llaveria, de Tarragona, es dol de que no s'hagi tractat per un igual a tots els funcionaris municipals. Defensa la necessitat i la justícia d'aquell principi d'igualtat. Parla de l'excessivitat de les primes fixades, i de la conveniència de la variació del nom donat a la Mutualitat intitulant-la Mutualitat de Funcionaris Municipals de Catalunya.

Proposa el nomenament d'una Comissió que entengui en les esmenes que es presentin.

El Sr. Pardo, de Manresa, intervé per a fer avinent que al plantejar-se aquest problema en l'Assemblea del Montepio, ja es féu la indicació de que es procuraria recabar la modificació del Reglament de la Mutualitat en el sentit esmentat pel Sr. Llaveria.

Creu que en lloc de nomenar-se una Comissió per a que entengui en l'estudi de les esmenes a introduir en el Reglament de l'esmentada Mutualitat, podria confiar-se al Consell de Govern, per merèixer suficient garantia.

El Diputat Sr. Estapé fa ús de la paraula, començant per contestar a les manifestacions del Sr. Llaveria.

Fa avinent que les Bases aprovades per l'Assemblea de la Mancomunitat, eren producte d'una transacció. Tots recordarem—digué—els atacs que vàrem tenir d'aguantar en sotmetre's aquest assumpte a l'Assemblea. Això vol dir que limità les possibilitats de l'obra.

Avui el reglament per què deu regir-se la Mutualitat és intangible. Això no vol dir, emprò, que no pugui modificar-se. Us prego—continua—volgueu veure en aquest Reglament l'expressió d'un desig per part de la Mancomunitat i que les limitacions en el

mateix establertes són filles de la manca de mitjans de què aquella dispòsa.

Tingueu la seguretat, emprò, de que la Mutualitat és el primer pas donat en aquest camí. Cal pensar per l'esdevenir en altres aspectes de Mutualisme; les jubilacions, la impossibilitat temporal, l'atur forçós, etc. Tot això anirà fent-se.

Parlà en darrer terme de la cooperació que deurà demanar-se també als Ajuntaments patrons.

El Sr. Llaveria rectificà. Fa constar la satisfacció amb què ha escoltat les paraules del Sr. Estapé i es mostra pessimista respecte de la cooperació dels Ajuntaments.

Es dona per satisfet i remercia a la Mancomunitat la creació de la Mutualitat.

El Diputat Sr. Noguer i Comet parla per a recollir l'allusió que ha fet el Sr. Estapé a l'oposició sorgida en l'Assemblea de la Mancomunitat en posar-se a discussió el projecte de creació de la Mutualitat. Fixa la posició adoptada per la minoria a què pertany.

Confessa que ells no varen veure en la creació de la Mutualitat tan sols uns beneficis materials sinó que també una idealitat.

Fa avinent que des del primer moment ha defensat la igualtat de dret per a tots els afiliats, i així ho ha sostingut en les diverses reunions celebrades per a elaborar el Reglament.

Tant és així que té feta la salvetat i es complau en reproduir-la de nou de que la seva minoria no considerarà definitiu el mateix fins i tant no s'hagin equiparat, en llurs drets i deures, a tots els socis.

Finalment parla el Conseller Sr. de Riba.

Comença fent avinent que no es fixa la destinació del fons de reserva de la Mutualitat pel cas de dissolució, per creure's que el Consell de Govern d'aquesta era el que devia decidir per al cas, no probable, de dissolució.

Dóna la ferma seguretat de que serà favorablement acollida la proposició de que tots aquells que integren el Montepio ingressaran amb igualtat de dret en la Mutualitat, sens perjudici d'ampliar aquests beneficis a tots els altres Funcionaris Municipals de Catalunya.

Es creu amb el deure de recollir els elogis tributats a la Mancomunitat pels Funcionaris Municipals, i es dol de que aquesta no compti encara amb els mitjans necessaris per a poguer desenrotllar una completa obra de govern en benefici de Catalunya, amb la seguretat de que llavors trobarien també integral satisfacció totes les justes aspiracions del Funcionarisme Municipal.

Dins de les nostres possibilitats tingueu — diu — la seguretat de que la Mancomunitat laborarà per al vostre benestar moral i material i per a facilitar-vos els mitjans de tecnificació, i es permet esperar que tots junts laborarem per l'engrandiment de la nostra pàtria.

Seguidament es suspèn la sessió per 15 minuts, per a que els Funcionaris es possin d'acord per a fer la designació del Cos Consultiu i dels membres del Consell de Govern.

Represa la sessió, es designen per aclamació:

De la primera Categoria per al Cos Consultiu

Joan Roura Quer, de Vilafant; Anton Mas Oriol, d'Abrera; Jaume Poblet, de Ceballà

del Condado; Enric Xut Simó, d'Aspa; Josep Reglà Parés, de Bàscara; Josep Mata, de Nulles.

Per al Consell de Govern

Rafel Canudes Aguilar, d'Olvan.

*De la segona Categoria
per al Cos Consultiu*

Enric Sallés Illa, d'Artés; Pere Julià Suet, de Vilasar de Mar; Teodor Aldomar, d'Artesa de Lleyda; Joan B. Yzquierdo, de Blancafort; Joan Vila Fransa, de Vall de Vianya; Pere Moret Danés, de Beguda.

Per al Consell de Govern

Josep Castells, de Torelló.

*De la tercera Categoria
per al Cos Consultiu*

Emili Torner, de Calella; Joan Pascual, de Vendrell; Miquel Roura, de Blanes.

Per al Consell de Govern

Artur Baldrís, d'Esparraguera.

*De la quarta Categoria
per al Cos Consultiu*

Josep Baxauli, de Tarragona; Conrat Tauler, de Palamós.

Per al Consell de Govern

Joan Pardo, de Manresa.

CONFERÈNCIA A CÀRREC DEL CONSELLER
DE LA MANCOMUNITAT, SENYOR SANTIAGO DE RIBA

En el propi saló de sessions de la Diputació, el senyor de Riba, a les 10 de la vetlla, i davant de nombrosa concurrència, desenrotllà la seva conferència «Sobre l'obra de la Mancomunitat».

Començà el senyor de Riba justificant la necessitat de que es donguin aquesta mena de conferències per a contrarrestar els inconvenients que esdevenen d'un sistema d'organització, que és necessari, emperò, per a fer obra positiva, de no donar una excessiva publicitat a la pròpia actuació.

Tots estem convençuts dels perills que suposen una excessiva publicitat. Aquesta moltes vegades fa que problemes eminentment administratius esdevinguin polítics, amb tots els seus inconvenients.

Es per això que la Mancomunitat ha concentrat la màxima Autoritat executiva en el Consell Permanent.

No vol dir que l'obra de la Mancomunitat sigui, podríem dir-ne, una caixa tançada. Són innombrables les publicacions que han vist a llum per a divulgar aquella. Vosaltres ho heveu pogut apreciar avui al visitar la Universitat Industrial al fer-vos a maris, cada servei, petits fulletons explicatius dels mateixos. I concretament pels Municipis és recent la creació de l'Oficina d'Orientació Municipal, per a que tots vosaltres pogueu acudir a la mateixa demanant tota mena d'antecedents.

Passa a demostrar l'esperit de patriotisme que en tots moments senten els catalans i ret un homenatge als que en crear-se la Mancomunitat regien les Diputacions, ja que aquestes, lliurement, per tal d'obtenir la unitat efectiva de Catalunya renunciaren a la major part de les pròpies atribucions i serveis i els Diputats sentiren, naturalment, disminuir llur actuació, atès el règim especial a què la Mancomunitat està subjecta.

Passa seguidament a estudiar amb tota cura el funcionament de la Mancomunitat.

En parlar del Consell Permanent, fa avinent que a pesar de la seva constitució heterogènea mai s'ha donat el cas de que sorgís una forta divergència en resoldre's els assumptes. D'altra banda és una nota característica de l'Assemblea la serietat i interès amb què són tractades totes les qüestions, predominant-hi un seny català.

S'ha parlat del sacrifici que feren les Diputacions de llurs pròpies atribucions traspasant-les a la Mancomunitat; cal esmentar d'una manera especial el cas de la de Barcelona que, en passar a formar part de la Mancomunitat, sabia que de moment en sortiria perjudicada. És que desfent-se de tots els «goismes» posà el seu pensament en Catalunya.

En constituir-se la Mancomunitat es corregué el perill de que aquesta es convertís en una Junta Administrativa més de les tantes que inútilment són creades. Sortosament la direcció impresa per En Prat de la Riba féu que s'infiltrés en la mateixa l'ànima de Catalunya, havent-se demostrat que la Mancomunitat era el principi del nostre Govern.

Passa el conferenciant a estudiar curosament i amb gran profusió de dades els serveis de la Mancomunitat.

Parla dels serveis d'Instrucció i Cultura, fent un detingut examen de l'objectiu de les diverses Escoles que funcionen. Es refereix d'una manera especial els serveis tècnics d'Agricultura i de Biblioteques Populars, a la tasca que va desenrotllant la Comissió d'Educació General i a les diverses Escoles de caràcter local que es té el propòsit d'estendre arreu de Catalunya.

En parlar del servei de beneficència, fa notar en profusió de dades el fort desenrotllament imprès en el mateix per la Mancomunitat.

Referint-se a la Caixa de Crèdit Comunal i al servei d'Obres públiques, exposa la tasca realitzada i demostra que veritablement la Mancomunitat s'ha excedit a si mateixa.

No s'han descuidat tampoc els problemes jurídics. La creació d'una Oficina d'Estudis jurídics, a la que han sigut cridats els més eminents juriconsults, ho demostra.

En Política Social, l'actuació de la Mancomunitat ha topat amb serioses dificultats. Els litigis entre el capital i el treball han esdevingut de faisó tal, que no ha pogut endinsar-se en la llur solució per la manca de l'element força. Emperò funciona amb èxit falaguer la Borsa del Treball i l'Institut d'Orientació Professional.

El servei Telefònic ha sigut un dels que més ha patentitzat la capacitat d'organització de la Mancomunitat. Ha dotat fins avui de Telèfons a 410 pobles, amb 2,760 abonaments i 5,950 quilòmetres de línia. A pesar d'això, li fou denegada per l'Estat la reversió de la xarxa de Barcelona.

S'han topat amb forts inconvenients en matèria de Ferrocarrils. La Mancomunitat ha tingut de suportar un veritable calvari i ha vist amb recança com se la impossibilitava el normal desenrotllament d'aquest servei.

Senyala la desproporció existent entre la tasca que es desenrotlla i els mitjans econòmics de que la Mancomunitat disposa. Dedicar un sincer elogi als funcionaris Mancomunals que cooperen amb llurs energies i entusiasme en aquesta obra miraculosa.

Finalment prega el conferenciant als funcionaris Municipals vulguin convertir-se en

vincles de divulgació de l'obra de la Mancomunitat per a que Catalunya sàpiga com aquesta té cura de tots els serveis que són necessaris per a la cultura i progrés de la nostra pàtria.

El senyor de Riba vegé premiada la seva obra amb un sincer homenatge d'aplaudiments.

Els funcionaris municipals foren després obsequiats amb un *Lunch* per la Mancomunitat i visitaren les diverses dependències establertes en el Palau de la Generalitat.

DIA 21

CONFERÈNCIA DEL SR. JOSEP CLAVERIA

En el Saló de sessions de la Diputació, a les deu del matí, donà el Professor de l'Escola d'Administració, Sr. Claveria, l'anunciada conferència sobre «Preparació i aspiracions dels funcionaris municipals».

Acompanyaven al conferenciant els Professors de l'esmentada Escola senyors Jover, Culí, Bosch i Escofet.

Hi assistiren gran nombre de Secretaris i funcionaris.

Començà dient que agraïa haver-se encarregat d'aquesta conferència a l'Escola de Funcionaris, perquè demostrava la confiança que mereix als funcionaris municipals de Catalunya la preparació i millores dels quals sent aquesta Escola com a cosa pròpia.

Entrant en matèria, manifestà que els funcionaris de qualsevol administració formen dos grups: els aficionats o polítics i els tècnics o professionals.

Al servei i la funció (caracteritzats per la regularitat i la permanència) li cal l'aptitud d'uns i d'altres. Però donada la manera com avui són nomenats els funcionaris aficionats o polítics ací i fora d'ací, la seva incompetència tan ben acusada per J. Barthelemy, professor de l'Escola de Dret de París en la seva obra «La Competence dans la Democratie», es fa molt més notòria a Espanya que a cap altre país, per tal com els polítics muden de càrrecs amb la mateixa freqüència que es canvien de vestit. El conferenciant cita alguns casos especialment significatius d'aquest criteri de mobilitat administrativa.

Per això—digué—en el funcionari que cal procurar la competència en el tècnic o professional. Aquesta competència no s'imposa, car és filla de llarg i acurat exercici de la funció. Però cal, com en la vida, fer planter. Esmentà el fenomen de l'Administració moderna que prepara per a tot, que ho ensenya tot, com digué Macar al Congrés de Ciències Administratives de Brusselles, no prepara ni fa funcionaris. Aquesta omisió es compensa per diversos mitjans que asseguren una capacitat inicial de l'aspirant, i que Ferraris, el professor de Pàdua, classifica en els sistemes de títol i oposició o concurs, i mixtos o combinació d'ambdós.

Estudiant el sistema del títol, acreditatiu d'aptitud, digué que és el que es practica en les escoles especials espanyoles d'enginyers, Superior, del Magisteri, de Bibliotecàries de la Mancomunitat, etc. Féu un detingut estudi del títol d'urbanista de l'Escola d'Alts Estudis Urbans, de París, creada l'any 1919; de les seves aplicacions, estudis, programes, etc., i afirma que és el que caldria aplicar a l'Escola d'Administració, les entitats patrocinadores de la qual haurien d'absorbir bona part del seu personal docent apte.

Examinant el sistema de l'oposició o con-

curso, manifestà que el clàssic francès era el de les categories auxiliars espanyoles de la llei de bases de 22 de juliol de 1918, i el del Secretariat municipal espanyol. Féu menció especial dels exàmens del «Civil Service» anglès i nord americà, sobretot d'aquest darrer, marcant les diferències de programes i exercicis, segons siguin els càrrecs que s'hagin de proveir.

Respecte dels sistemes combinats, estudià l'alemany i l'espanyol de dita llei de bases respecte del servei tècnic, el qual creà unes Escoles de funcionaris, que com tantes d'altres coses espanyoles, han restat mortes en la lletra de la llei.

Estudià el conferenciant diverses institucions de cultura municipalista que són o bertes per tothom, detenint-se en les Universitats municipals germàniques de Dusseldorf i Frankfurt, els departaments municipals de moltes universitats angleses—Liverpool i Londres sobretot—remarcant les institucions municipalistes nord americanes, amb universitats i escoles especials, llegint els judicis exposats per Murlin, president de la Universitat de Boston, respecte l'eficàcia pràctica i científica de les dites institucions, en la seva Assemblea celebrada el 1915.

Afirmà que a Espanya res s'havia fet. Diu que solament proveeix a la cultura municipalista, i a la preparació de funcionaris municipals, l'Escola d'Administració de la Mancomunitat, la qual funciona fa deu anys amb èxit remarcable. Fora de Catalunya, sentint-se igualment aquesta necessitat, hi ha una desorientació absoluta respecte del mitjà de proveir-la. Va fer un comentari dels acords dels Congressos recents de Secretaris celebrats a Madrid, l'anhel dels quals va ésser confiar als Instituts de Segona ensenyança la preparació dels funcionaris municipals; i cal dir que això seria una greu equivocació, car aquests centres careixen de tota preparació administrativa, i els alumnes que d'ells en sortissin, no podrien enfrontar-se dignament amb el més modest expedient municipal. Va defensar l'ampliació i la reforma de l'Escola d'Administració, en el sentit de dividir els graus dels seu ensenyament, i d'apropar-la, amb estudis pràctics, als Municipis.

Entrant a la segona part de la conferència, referent a les aspiracions dels funcionaris municipals, exposà com a capitals, el dret a l'empleu, i la quantia i garantia del sou. Respecte a la garantia en el càrrec, recordà el conferenciant els articles que porta publicats sobre el tema en la REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL examinant els sistemes estrangers de garantia, i la legislació espanyola, afirmant que no tindran estabilitat en els seus càrrecs els secretaris municipals mentre no es dicti una llei que reguli les suspensions i destitucions, sancionant les indegudes. Aconsellà al Secretariat que es decanti, com a més defensiu i modern, cap als Consells disciplinaris, en lloc dels Tribunals d'honor i Junes, votats als esmentats Congressos de Madrid, i l'autoritat dels quals mai pot equivaler a la intervenció funcionarista dels consells de disciplina.

Respecte del sou, manifestà que depenia del cens de població, pressupost i altres factors, citant diversos exemples favorables i adversos, dels sistemes estrangers, i especialment els alts sous del secretariat anglès. La garantia del sou i la seva percepció han de radicar en llei, citant en corroboració diver-

sos casos en els quals, malgrat les disposicions protectores del Poder central, els Ajuntaments continuaven fixant sous irrisoris, de 200 pessetes l'any. Elogià en aquest sentit l'obra iniciada amb la Mutualitat secretarial per anar al règim de pensions, arreu establert, i ací totalment per iniciar, almenys respecte al funcionarisme municipal.

Aconsellà als secretaris s'enforteixin a l'entorn d'una sola Associació, que els patrocini i defensi, a l'estil de les amicals de funcionaris francesos. I recordant paraules abans d'ahir pronunciades, en inaugurar la Mutualitat, pel president de Catalunya, i el principi de Carlyle, de què els pobles són els que els fan els seus homes, incità el Secretariat a elevar l'esperit públic dels polítics i del poble, aspirant a sentir aviat el doble orgull d'ésser funcionaris i catalans.

En acabar, el senyor Claveria va ésser molt aplaudit per la nombrosa concurrència.

ASSEMBLEA DE SECRETARIS.—CONCLUSIONS

Seguidament els funcionaris municipals es reuniren i, després d'algunes observacions, foren aprovades per aclamació les següents conclusions:

L'Assemblea de Secretaris i funcionaris municipals de Catalunya, reunida el dia 21 de juliol de 1923 al Palau de la Generalitat, ha pres els següents acords:

Primer. Reiterar la seva constant aspiració que la funció secretarial tingui tot el caràcter tècnic i la bella espiritualitat que li són indispensables, mitjançant la creació d'Escoles professionals que, com la que sosté la Mancomunitat des de fa anys, preparin i produeixin el personal que s'ha de posar al servei administratiu dels Ajuntaments, les Diputacions i la Mancomunitat, declarant-se per tan: a) que endavant solament tinguin accés als càrrecs de l'administració pública de Catalunya les persones que posseeixin un títol universitari o professional adequat, els llicenciats de l'Escola d'Administració de la Mancomunitat o els actuals Secretaris; b) que la Mancomunitat assessorada pels organismes que cregui convenient, estudiï la manera d'establir i expedir títols semblants als que atorga l'Escola d'Administració als seus alumnes, als Secretaris de Catalunya que comptin amb determinat nombre d'anys de serveis en el càrrec, establint la manera més fàcil d'obtenir-los, atenent a que la llarga permanència en el càrrec els fa mereixedors i els capacita, per a ostentar el títol de funcionari de l'administració local.

Segon. Dirigir-se al Govern d'Espanya perquè mantingui el R. D. de 3 de juny de 1921 relatiu a suspensió i separació de Secretaris, sometent-lo al Parlament fins a convertir-lo en llei i addicionant-lo amb un precepte que assegurï als Secretaris el sou que no hagi percebut durant el temps de separació il·legal.

Tercer. Demanar als Ajuntaments mentre el R. D. no hagi esdevingut llei, que estableixin reglaments d'empleats en els quals es consignï la necessitat de formular expedient previ a la separació i suspensió dels empleats municipals.

Quart. Procurar que en els Reglaments d'empleats que es gestionarà que aprovin els Ajuntaments, segons es parla en l'acord tercer, s'hi consignin com a bases fonamentals les següents:

a) Condicions mínimes de capacitat per categories de funcionaris, demés de les que

exigeix la llei municipal; b) sous mínims, per categories, partint de la base, pel que respecta al secretari, dels establerts en el R. D. de 3 de juny de 1921 i disposicions posteriors; c) entrada per concurs judicat per tribunal integrat per regidors i tècnics en la deguda proporció; d) drets i deures dels secretaris i dels altres funcionaris i empleats, consignant-se ben clarament la independència dels primers per a dirigir els treballs d'oficina; e) llicències; f) jubilació i pensions o cooperació econòmica de l'Ajuntament a la que estableixi la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de la Mancomunitat; g) inamovibilitat per a tots els funcionaris i empleats, amb les garanties mínimes, que estableix el R. D. de 3 de juny de 1921 pels secretaris; h) correccions disciplinàries, també segons determina el referit R. D.; i) garanties d'imparcialitat en la instrucció dels expedients de suspensió o destitució.

Cinquè. Demanar que la Mancomunitat de Catalunya presti tot l'apoi als presents acords.

Sisè. Felicitar i agrair a la Mancomunitat l'haver establert l'Oficina d'Orientació Municipal i la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals, la que respon a una necessitat ben sentida de la classe, i demanar-li que ben aviat estableixi un sistema complet de pensions de jubilació i viudedat i bonifiqui els funcionaris municipals en la mateixa proporció dels Secretaris.

Setè. Fer avinent a la Mancomunitat i a l'Escola d'Administració la satisfacció amb què els Secretaris de Catalunya han vist la publicació de la «REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL», que els és oferta graciosament.

RELACIÓ DE FUNCIONARIS ADHERITS A LA MUTUALITAT PRIMERA CATEGORIA

Artur Mestre Torelló, Secretari de Cunit; Martí Queralt Ballar, Secretari d'Alió; Isidre Abelló Cabré, Secretari de Porrera; Pere Sans Mulet, Secretari de Cabacés; Josep Reglà Parés, Secretari de Bàscara; Joan Torras Puig, Secretari de Sant Vicens Llavaneras; Jaume Sellarés Serra, Secretari de Mura; Josep Roura Torrent, Secretari de Viladesens; Josep Colomer Casals, Auxiliar Secretari de Sant Joan les Abadesas; Ricart Serra Borjas, Oficial de Secretaria de Molins de Rei; Josep Maria Canalda Canalda, Secretari d'Ibars de Noguera; Joan Roura Quer, Secretari de Vilafant; Joan Aragonés Abelló, Secretari de Pobolada; Joaquim Roca, Secretari de Guardia de Tremp; Pere Fernández Lligadas, Secretari de Riudaura; Josep Mata Palau, Secretari de Nulles; Antoni Pérez Cuchi, Secretari de Pobla de Mafumet; Josep Pellisa Cots, Secretari de Freginals; Joan Maestre Maestre, Secretari de Vilanova del Camí; Joan Vall-lloera Dalmau, Secretari d'Aiguaviva; Francesc Ramis Puig, Secretari de Cabanelles; Rafel Canudas Aguilar, Secretari d'Olvan; Ramon Ollé Giralt, Auxiliar Secretaria de Santa Coloma de Gramanet; Bernat Piró Vigatà, Secretari de Sidamunt; Isidre Comaca, Secretari de Castellfullit del Boix; Francesc Ribó Prat, Secretari de Pla de Sant Tirs; Pere Duran Ester, Secretari de Ger; Miquel Esteve Canudas, Secretari de Colbató; Francesc Jou Saurí, Secretari de Sarroca de Lleyda; Joan Guasch Pallarés, Secretari de Cabra del Camp; Lluís Vilarrasa Armengou, Auxiliar Secretaria de La Pobla de Lillet; Carles

Riu Gudayol, Secretari de Callús; Antoni Mas Orriols, Secretari d'Abrera; Ignasi Pintó Pintó, Oficial Secretaria de Tàrraga; Jaume Poblet Altimés, Secretari de Savallà del Comtat; Josep Ferrer Prats, Secretari de Saldes; Josep Ramis Mach, Secretari de Crespià; Enric Aixut Simó, Secretari d'Arpa; Francesc J. Martí Prat, Secretari de Copons; Francesc Montejo Poy, Secretari de Pallareros; Antoni Bonsfills Baraldés, Secretari de Rellinàs; Emili Cortada Campalans, Secretari de Fogàs de Tordera; Roc Solé Miret, Secretari de Conesa; Josep Vilagrau Rivas, Secretari de Cervià de Ter; Sebastià Macip Tamarit, Secretari de Cogul; Jaume Rial Traneria, Secretari de Llusà.

RELACIÓ DE FUNCIONARIS ADHERITS A LA SEGONA CATEGORIA

Lluís Berti Gurbí, Secretari de Castellbisbal; Joan Duran Guitart, Secretari de Viladrau; Ricart Balot Carles, Secretari de Perelada; Josep Panadés Miquel, Secretari de Montbrió de la Marca; Josep Cartañà Isern, Secretari de La Riera; Julià Cañas Ferrer, Secretari d'Aibós; Joan Targa Jansà, Secretari de Roda de Barà; Josep Cartañà Juncosa, Secretari de La Riba; Ramon Jorda Escofet, Secretari de Cadaqués; Antoni de P. Bosch Nicolau, Secretari de Sant Pere de Ribes; Emili Izquierdo Andreu, Secretari de Barbarà; Isidre Tarragó Solé, Secretari de Batea; Angel Peralas Caballero, Secretari de Brafim; Francesc Roura Puigdevall, Secretari de Saus; Emili Serra Mac, Secretari de Cervelló i La Palma; Josep Marseñach Munmany, Secretari de Sant Bartomeu del Grau; Joaquim Rogés Bilbeny, Secretari de Caldes d'Estrach; Josep Roig Segarra, Secretari d'Altafulla; Joan Flo Martí, Secretari de Castellbí de la Marca; Joan Bta. Izquierdo Andreu, Secretari de Blancafort; Pere Serrat Prats, Secretari de Vilanova d'Escornalbou; Pere Sallés Moré, Oficial primer de Secretaria d'Artés; Enric Sallés Illa, Secretari d'Artés; Benet Bosch i Saderra, Secretari de Sant Feliu de Pallarols; Manuel Arralut Lloret, Secretari de La Granada; Josep Maria Cuscó Montserrat, Secretari d'Olerdola; Ramon Vila Sangés, Secretari de Gironella; Francesc Torrents Albet, Secretari de Sant Julià de Vilatorrada; Emili Rabat Santaló, Agutzil de Torelló; Joaquim Martell Traite, Oficial de Secretaria d'Amer; Narcís Duran Fontquerna, Secretari de Bagur; Joaquim Colomer Camprubí, Secretari de Les Lloses; Eudald Vilamaña Truñó, Secretari de Campdevanó; Ignaci Gual Ballbé, Secretari de Pla del Penedès; Eugeni Gual Oliver, Secretari de Torreferrera; Manuel Majó Sagol, Secretari de Dosrius; Pere Canal Rius, Secretari de Sant Vicens de Castellet; Cristòfol Sardà Sesplugues, Secretari de Termens; Vicens Mutje Morral, Secretari d'Ibars d'Urgell; Ricard Mostany, Rebés, Secretari de Torreferrera; Joan Piqué Masip, Secretari de Gratallops; Albert Pertegàs Cortiella, Secretari de La Cenia; Carles Avila Aragonès, Secretari d'Alforja; Joaquim Ierro Fons, Secretari de Morell; Enric Arnabat Oriol, Secretari de Pobla de Montornès; Josep Lluís Clapés, Secretari de Sant Adrià de Besòs; Josep M. Bernacho, Secretari de Maldà; Joan Quintana Ros, Secretari de Cabrera d'Igualada; Angel Pérez Valdés, Secretari de Peratallada; Joan Gas Belenguier, Secretari de Sant Llo-

rens d'Hortons; Pere Barat i Serrà, Secretari de Borreda; Josep Riba Tor, Secretari de Prat de Llusanès; Josep Travé Castro, Secretari de Solivella; Joan Vila França, Secretari de Vall de Vianya; Pere Moret Danés, Secretari de Begudà; Pere Barrubés Vidal, Secretari de Pobla de Masaluça; Jaume Vives Gallart, Secretari de Tremp; Josep Pifarré Torres, Secretari de Vilanova de la Barca; Josep Julià Dòria, Secretari de Barbens; Llorenç Mas Mor, Secretari de Bellvís; Miquel Coll Ribas, Secretari de Ribas de Freser; Josep Boixareu Porta, Secretari d'Aleñó; Joan Armengou Casals, Secretari de Castellar de Nuch; Joaquim Costa Ripoll, Secretari de Vilamaniscle; Sebastià Hortet Solé, Secretari de Renau; Joan Puig Ferrer, Secretari de Canet d'Adri; Josep Maria Generós Brufau, Secretari de Sarreal; Josep Rovirosa Ferrer, Secretari de Castellet i Gornal; Jaume Ninbó Puig, Secretari d'Aguilar de Segarra; Pere Fruitós Verdaguier, Secretari de Sentmanat; Pio Tomàs Duran, Secretari de La Garriga; Josep Altés Castells, Secretari de Figuerosa; Celestí Valls Gayet, Secretari de Tornabons; Pedro Duran Casas, Secretari de Premià de Mar; Pere Julià Suet, Secretari de Vilasar de Mar; Alfons Adern Auguadé, Secretari de Castelnou de Leana; Joaquim Rion Serrer, Secretari de Fontllonga; Carles Canals Vallés, Secretari de Pineda; Joan Pradera Cerver, Secretari de Riudarenes; Eusebi Cortada Renom, Secretari d'Esplugas; Antoni Salazar López-Coronado, Secretari de La Granada; Joaquim Puñet Boronat, Secretari de Montroig; Miquel Vigatà Riera, Secretari d'Albí; Pau Burniol Cald rer, Secretari d'Avià; Francesc Martí Guim, Secretari de Capafons; Pere Amat Feliu, Secretari de Flassà; Salvador Claret Torm, Secretari de Llinirana; Benet Vidal Nolla, Secretari de Vilaseca; Gabriel Tardà Munné, Secretari de Sant Martí de Tous; Josep Manera Turrió, Secretari de Sant Llorenç de la Muga; Joan Simon Boris, Secretari de Garrigueu; Ramon Casals i Macià, Secretari de Sant Llorenç Savall; Sebastià Pratdepàdua Miquel, Secretari de Torregrossa; Esteve Cifuentes Giménez, Secretari de Seu d'Urgell; Damià Mestres Guareu, Secretari de Santa Margarita i Monjos; Pau Nart Lafont, Secretari de Viella.

RELACIÓ DE FUNCIONARIS ADHERITS A LA TERCERA CATEGORIA

Josep Castells Andreu, Secretari de Torelló; Francesc X. Vidal Sabat, Secretari de Sant Joan de Palamós; Joaquim Teruel d'Escalante, Secretari de Calders; Julià Parcerisas Valls, Secretari de Masquefa; Pau Escofet Cañas, Secretari de Subirats; Joan Pla Masias, Secretari de Cassà de la Selva; Artur Gas Belenguier, Secretari de Sant Joan les Abadeses; Pere Vilallonga Dalmau, Secretari de Sant Joan Despí; Joan Dalmau Tarrida, Secretari d'Odena; Lluís Puiggarí Pastor, Secretari de Molins de Rei; Joan Parcerisas Calix, Secretari de Pierola; Cosme Illescas Carreras, Secretari de Sant Sadurn de Noya; Tomàs Bailina Soler, Secretari de Sampedor; Alfons Figueras Robert, Secretari de Vilabella; Francesc Rosell Montané, Secretari de Mollet del Vallès; Antoni Altafaja Rovira, Secretari de Cabrera de Mataró; J. Enric Puigbonet Sanon, Secretari de Sant Andreu Llavanes; Victoriano Ayuso Giménez, Secretari

de Santa Bàrbara; Manuel Soler Urgell, Secretari de Calafell; Manuel Miejimolle Serra, Secretari de Santa Coloma de Gramanet; Pere Viader Pagès, Secretari de Santa Coloma de Farnés; Joan Pernau Brossosa, Secretari de Sant Hilari Sacalm; Josep Morera Poch, Secretari de Tàrraga; Miquel Rovira Ginjaume, Secretari de Cardedeu; Josep Vivet Santell, Secretari de Sant Antoni de Vilamajor; Joan Arjalaguer Sala, Secretari de Rodà; Antoni Jové Vergés, Secretari de Vallbona de les Monjes; Emili Torner Arquer, Secretari de Calella; Alexandre Mèliz Tomàs, Secretari de Canet de Mar; Emili Cerdà Vallcorba, Secretari de Prat del Llobregat; Esteve Martra Caum, Secretari d'Osor (Sant Pere); Pere Purcallas Salvà, Secretari de Llansà; Hipòlit Altafaja Torras, Secretari de Manlleu; Joan Pascual Cañis, Secretari de Vendrell; Dionís Girona Guillamí, Secretari de Martorelles; Benet Roda Carbonell, Secretari d'Ogassa; Anton Joan Magrí Reus, Secretari de Llardecans; Pere Satorra Giró, Secretari d'Alquaire; Bartomeu Sabatés Miquel, Secretari de Sant Quintí de Mediona; Francesc Pujol Castellví, Secretari de Masroig; Antoni Sales Bayés, Secretari de Sant Pol de Mar; Ramon Pujol Torrella, Secretari d'Orís; Josep Pujol i Pujol, Secretari de Sant Vicens de Torelló; Albert Manuel Rimbau, Secretari de Gandesa; Pelegrí Riera Monté, Secretari de Marsà; Josep Reventós Bonet, Secretari de Sant Climent de Llobregat; Quirse Sayós Freixa, Secretari de Sant Quirse Besoca; Josep Torras, Secretari de Ripoll; Lluís Cendra Figuerola, Secretari de Guimerà; Antoni Gateu Borràs, Secretari d'Anglerola; Ignaci Serratosa Soler, Secretari de Sant Celoni; Antoni Majó Freginal's, Secretari de Sant Feliu de Llobregat; Rupert Edolgran, Secretari de Bellanes; Teodoro Aldomà Company, Secretari d'Artesa de Lleyda; Francesc Torrent Rosmach, Secretari d'Aytona; Ferran Escribà Puch, Secretari de Balaguer; Ot Comabella Alsinet, Secretari d'Algerri; Jaume Ferrer Guixà, Secretari de Piera; Josep Ferrando Solé, Secretari d'Avinyonet; Josep Maria Valmaña Sardó, Secretari de Calonge; Joan Molinet Camps, Secretari de Vilademues.

RELACIÓ DE FUNCIONARIS ADHERITS A LA QUARTA CATEGORIA

Martí Esparragó Marquès, Secretari de Palafrugell; Miquel Roura Llorens, Secretari de Blanes; Enric Daunís Ibran, Secretari d'Olot; Joan Orriols Batet, Secretari de Vilanova i Geltrú; Domènec Ragasol Masafret, Secretari de Caldes de Montbui; Antoni Subirachs Cunill, Secretari d'Arenys de Mar; Lluís Bayés Coch, Secretari de Vich; Francesc Colom Bos, Secretari de Valls; Artur Baldrís Mouràs, Secretari d'Esparraguera; Marian Cugat Abiró, Secretari de Sant Pere de Premià; Conrad Tauler Moret, Secretari de Palamós; Joan Pardo Werhle, Secretari de Manresa; Teodor Llebaria Borja, Oficial primer de Comptaduria de Tarragona; Víctor Cabré Cedó, Secretari de Tivisa; Antoni Sampons Jordana, Secretari de Rubí; Joan Maria Fernández Soler, Oficial Secretaria de Tarragona; Joan Pleix i Oliva, Depositari de Vich; Joan Selva i Prat, Oficial Hisenda de Vich; Juli Baixandí Perelló, Comptador de Tarragona; Lluís Corbera Montaner, Secretari de Sant Feliu de Guixols.

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Coneguda l'essència orgànica i funcional de l'Institució, per ço que dèiem en el nombre de juny, volem en el present esbossar el camp i desfer tot escull per tal de fer planera i pràctica la idea d'acudir a la Caixa per a sol·licitar un préstec, a fi de que sense preocupació de cap mena i aprofitant-se de la lliçó que pretenc donar, els Municipis restin assabentats del material que necessiten per a aixecar l'obra desitjada o establir el servei que, per llurs mitjans propis, jamai podrien començar.

Suposem que l'Ajuntament de X, que ha tingut com a terme mig en els cinc darrers anys un pressupost veritat d'ingressos de cinquanta mil pessetes, enterat de l'existència, actuació i finalitat de la Caixa de Crèdit, vol construir un escorxador pressupostat en 100.000 pessetes. Llurs Alcalde o Secretari visiten o escriuen al Director. Aquest sabrà si l'obra o serveis són o no reproductius, segons hagi percebut o no el Municipi drets o ingressos per tals millores.

En el cas que presentem, l'obra és reproductiva; és, demés, de caràcter municipal de les compreses en l'article 72 de la llei vigent, no és de les que amb caràcter permanent exerceixen la Mancomunitat o la Diputació respectiva, com són carreteres, camins veïnals, ponts, telèfons, etc. L'Ajuntament de X té una bona i honrada administració, els components no viuen altre ideal que la prosperitat del seu poble; l'aspiració per a assolir-la és unànim, els veïns estan identificats en l'afer comunal, entenent que la generació a venir deu imposar-se, perquè se'n beneficia, un petit sacrifici. Hi haurà, doncs, un acord perfecte per a acudir a la Caixa.

El poble esmentat no és troba en descobert amb la Mancomunitat, Diputació i Estat. S'han proposat solucions; resta determinar que l'amortització s'efectuï fins els 30 anys, i sense ferse un oferiment en ferm, que sempre depèn de l'aprovació dels Comitès i subsegüent firma de l'escriptura, hom veu en principi que el préstec és factible, car l'Ajuntament dóna la impressió de que s'obligarà i complirà les condicions fonamentals que imposa la Reglamentació de la Caixa i que oferirà en garantia els nous ingressos de l'escorxador en projecte i els altres de millor recaptació que tingui.

Assabentats, també, els representants del Municipi de X que la quota anual que per interessos i amortització del préstec s'haurà d'obligar a pagar no podrà excedir del 25 per 100 del promig del pressupost liquidat d'ingressos de l'últim quinquenni — sense incloure resultes, ni entrades liquidades d'antics ròssecs — arribant al 21 per 100 de dit promig si l'obra o servei no són reproductius; compresa la raó d'aquesta regla per tal de que, restant ben garantida l'anualitat, no es perjudiquin les altres obligacions del Municipi, i, finalment, enterats dels detalls i cost de l'operació del préstec, de que l'interès fixat en principi en l'estudi de cada contracte s'augmentarà o disminuirà en el definitiu en la diferència que resulti entre aquest tipus i l'interès efectiu que satisfaci la Caixa pels seus tí-

tols de 500 pessetes nominals que hagi de pagar la mateixa pels que posi en circulació per a cobrir el préstec convingut, tenint en compte el preu real de col·locació, pagats drets i comissions i la prima d'amortització de les obligacions, serà quan, immediatament de la consulta, els interessats en el projecte de referència, obtindran una nota de càlcul aproximat per tal de que, junt amb la Reglamentació, que se'ls facilitarà, sàpiguin a què aténir-se.

L'adreçada als senyors de l'Ajuntament de X dirà: Terme mig del pressupost: 50.000 pessetes. Obra reproductiva, el 25 per 100 consent fins una anualitat de pessetes 12.500. Capital, 100.000, i essent el canvi d'avui o cotització per a la venda en Borsa de les obligacions de la Caixa de Crèdit el 74 per 100— $(100.000 : 74 = 135.135)$, llur capital nominal serà de 135.135 pessetes. Acceptada l'amortització en 30 anys (hom pot arribar fins a 40) i dient-nos les taules d'amortització que una pesseta a l'interès de 4'50 per 100 amortitzada en 30 anys dóna 0'06139154 ($0'06139154 \times 135.135 = 8.296'15$), l'Ajuntament deuria pagar fixa i constant per a retornar capital i satisfer interessos (iguals als que paga la Caixa als tenedors de llurs títols) l'anualitat de 8.296'15 pessetes, descomposta en quarts d'anualitat de pesetes 2.074'04, a pagar cada trimestre. L'operació és viable.

Els representants de l'Ajuntament de X restaran, demés, enterats de que s'obliga a abonar d'una sola vegada una comissió destinada a les despeses generals de sosteniment de la Caixa i a la constitució d'un capital de reserva per a préstecs amb capital efectiu. Aquesta serà la que correspongui segons estat que figura en la Reglamentació, havent de descomptar-se llur import quan la Caixa, en l'acte de la signatura de l'escriptura, faci remesa del

capital del préstec. En el nostre cas, la comissió és de pessetes 1.787'50 ($100.000 \times 2'7875$), que rebran de menys de les pessetes 100.000 d'efectiu metàl·lic.

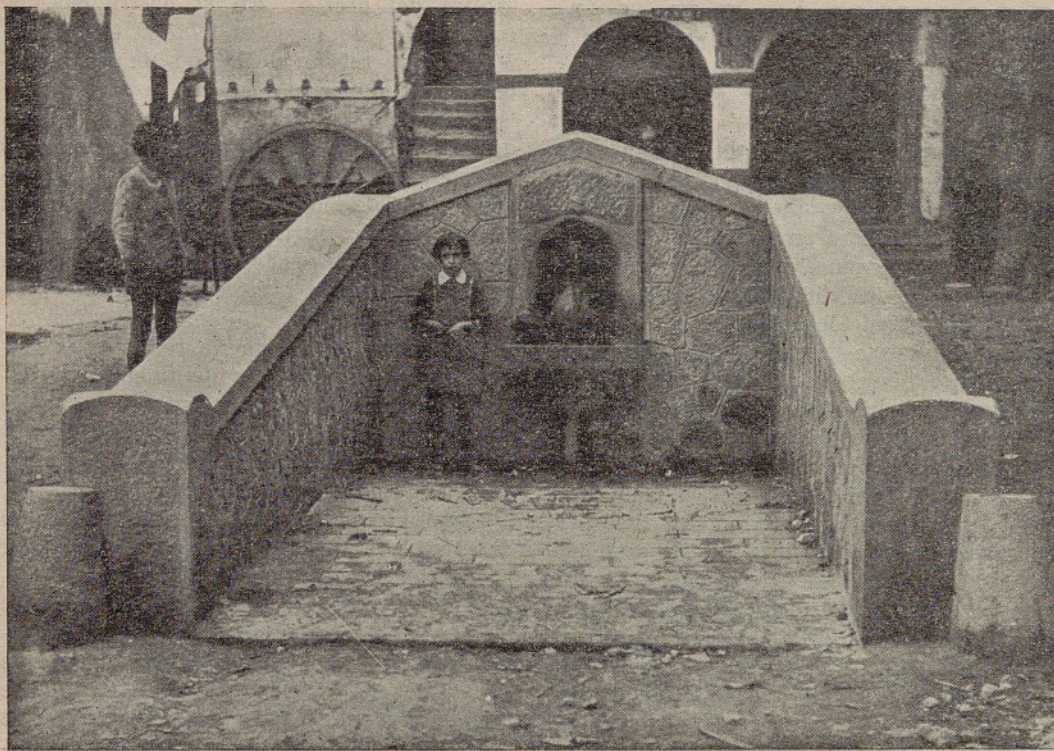
Per últim, restaran assabentats de que quan l'expedient estigui complert en sa part externa, l'entitat peticionària ha d'ingressar a la Caixa de Crèdit una quota per a l'estudi tècnic, jurídic i econòmic de l'expedient i dels projectes d'obres o serveis a què es destina el préstec, la qual no serà retornada.

El Municipi es decideix a realitzar el contracte per resultar-li evidentment aventatjós, i al mes d'haver-se iniciat la gestió al principi explicada, ens ve amb la sol·licitud i documentació completes i paga llavors la quota d'estudi.

Examinarem si hi ha la certificació de l'acord de l'Ajuntament, pres per la majoria dels regidors que el formen, fent constar la petició del préstec en les condicions fixades en la Reglamentació de la Caixa, especialment en ço que fa referència a la garantia i termini de reemborçament, expressant la finalitat o servei a què es destini, i sotmetent-se, demés, per al cas d'incompliment del contracte, al procediment d'apremi. Observarem si hi ha certificació de l'acord de la Junta de vocals associats, pres per la majoria absoluta dels que la formin, ratificant en totes ses parts l'acord abans esmentat, de l'Ajuntament; les certificacions lliurades per la Diputació i per l'Estat, acreditatives d'estar al corrent de pagaments (el referent a la Mancomunitat, l'interessa directament la Caixa); la certificació del nombre de regidors i del de vocals associats; la certificació de que l'acord de l'Ajuntament i de la Junta ha estat anunciat al públic per espai de trenta dies per mitjà d'edictes fixats en els llocs de costum i publicats en el *Bulletí Oficial*, als fins dels recursos procedents, i que és ferm per no haver-se'n interposat cap o per haver estat desestimades definitivament les reclamacions; la certificació d'haver-se tramès al

LLEIDA. — Escorxador construït amb un préstec de la Caixa de Crèdit

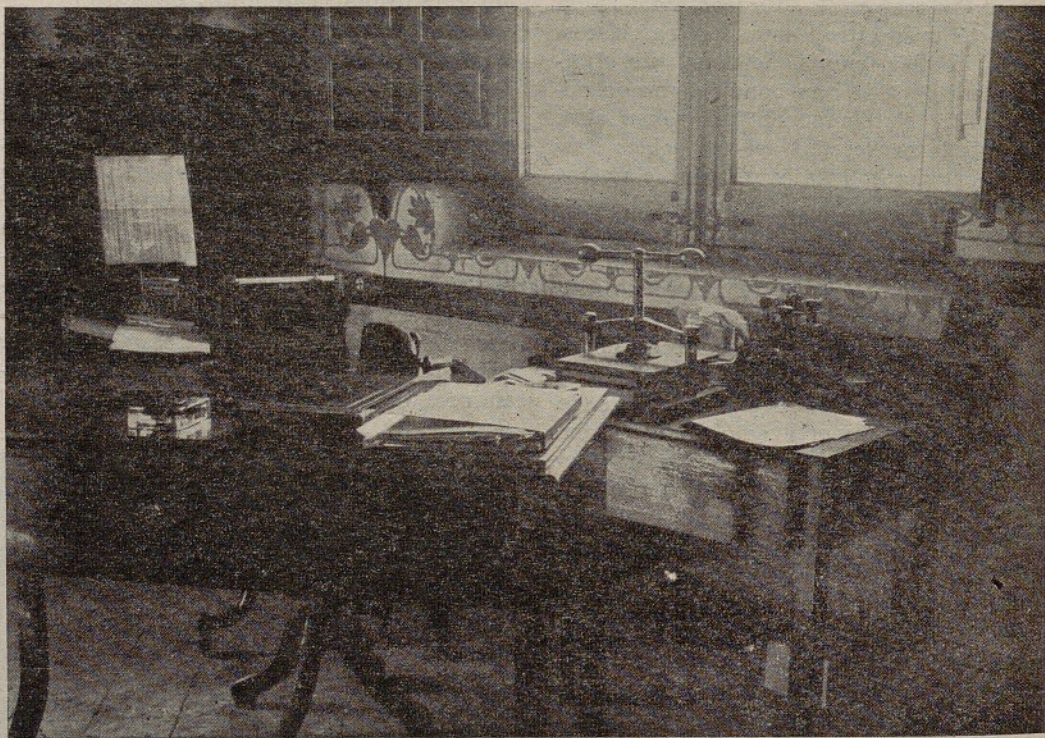
PONS. — Font pública construïda amb un préstec de la Caixa de Crèdit

Govern civil certificació de l'acord municipal, expressant la data de la tramesa; la certificació del compte definitiu de pressupostos dels cinc anys últims (per capítols i articles) i de la relació de deutors i creditors de l'últim any; la còpia certificada dels pressupostos municipals de l'any en curs i dels quatre anteriors; el report explicatiu de l'estat de la hisenda del Municipi, i, per últim, el projecte de l'escorxador, consistent en pla, pressupost i memòria (subscrits per arquitecte) explicativa de l'obra, degudament aprovat per qui correspongui i, quan cal, el plec de condicions de subhasta, també aprovat. Abans de la firma de l'escriptura es completarà l'expedient amb el pressupost extraordinari per a la realització de l'obra. El report esmentat deu guiar-se per les notes que pren el Ponent, segons indicarem.

El Sr. President dóna trasllat de l'expedient al senyor Vocal del Comitè administratiu per el primer designat, a fi de que formuli per escrit l'oportuna ponència.

L'esmentat Ponent visita el poble de X i en la mateixa Casa Comunal estudia la comptabilitat, la recaptació d'arbitris, els repartiments contributius per a calcular el tant per cent d'augment, fa comprovacions personalment i reuneix elements d'estudi, pren dades del registre fiscal, dels augment del cens i de l'edificació, ço que ve a

pagar el veí al municipi per terme mig, compulsa les afirmacions fetes en l'expedient i, prenent dades, escriurà la història

MASIES DE SANT HIPÒLIT. — Casa de la Vila (Secretaria) construïda amb un préstec de la Caixa de Crèdit

econòmica del Municipi, de quina faisó el sistema tributiu del mateix ha obstaculitzat o impulsat la vida del poble, investigant, potser, característiques notables i pròpies per a donar-los-hi relleu merescut, dictaminarà i formularà clares i concretes conclusions que seran sotmeses a la deliberació del Comitè administratiu.

Es reunirà aquest quan hi ha almenys un altre expedient; acordarà o no sotmetre el de l'Ajuntament de X a l'aprovació definitiva del Comitè directiu, que l'acceptarà totalment o parcial, o el rectificarà, no admetent-lo (això comptades vegades).

Hom redactarà la minuta del contracte per a ésser aprovat per l'Ajuntament i ratificat pels vocals associats; donarà, demés, un model per a adoptar dits acords i per a delegar a l'Alcalde i al Síndic perquè, en representació de la Corporació, vinguin a firmar la corresponent escriptura, i, designar notari que l'autoritzi, el senyor President fixarà dia per a l'acte d'atorgament, avisant-se amb l'oportuna anticipació els esmentats Alcalde i Síndic, que retornaran al poble amb la quantitat prestada i, amb ella, començar i acabar ço que fou el bell projecte de la població.

FRANCESC NEL-LO

Advocat-Director
de la Caixa de Crèdit Comunal
de la Mancomunitat de Catalunya

LES HISENDES LOCALS EN LA PRÁCTICA

En parlar de les hisendes dels Municipis hi ha que distingir dues coses: el fet econòmic com a aspiració i la realitat del moment que passa. L'aspiració d'un millorament de la hisenda en profit del benestar dels pobles, és un ideal simpàtic que tots sentim, però que uns el portem aferrat al cor, mentre que altres no els passa dels llavis. Hi ha que distingir entre els que tenen un criteri econòmic i aspiren a la formació d'una hisenda efectiva i els que esperen a empen-

dre la regeneració dels propis Municipis quan es resolgui el problema de les hisendes, per incapacitat mental o per conformisme eixore.

No cal repetir quines són les necessitats econòmiques de les hisendes municipals ni fer esment altra vegada de les càrregues que ens ofeguen. Anem de dret a la realitat dels fets i afirmem rodonament que, avui, el Municipi que no ha resolt, almenys en part, el problema de la pròpia hisenda, és o perquè no vol o perquè no en sap; és clar que de vegades les circumstàncies polítiques priven als Ajuntaments d'ordre no superior, a moure's amb la llibertat deguda; però hom

deu afirmar, també, que aquells regidors i Alcaldes que vagin a remolc de les lluites polítiques en l'ordre econòmic dels llurs Municipis, són administradors candidats al fracàs.

No hi ha mal més terrible per a la hisenda comunal que el deixar-la influenciar per la política; no és aquesta afirmació la resultància d'una teoria, sinó l'expressió de dolor per les realitats que podem comprovar, a cada pas, a la nostra Catalunya.

La pobresa de les nostres hisendes es comprova en fullejar els pressupostos; el capítol d'obres públiques que, en concret, és el de sanejament, és, en general, el més

migrat; aquest detall ja ens lliura d'examinar la resta de pressupost. En els ingressos mateixos es veu, també, que no hi ha força tributiva veritat, i si sols fictícia. Cal ajudar a cercar solucions. Cal proclamar la bondat de l'aprofitable en la legislació vigent, i, sobretot, prediquem amb l'exemple.

Deixant per altre dia el fer esment, estudiant-les, de les disposicions legals d'ordre econòmic amb què els Ajuntaments podem comptar, especificarem, avui, la resultància de la reorganització econòmica de l'Ajuntament de Mollet. Començarem des de l'exercici de 1919-20, en què hom va començar a exercir en aqueix Municipi, tot just acabats els estudis en l'Escola d'Administració de la Mancomunitat.

Exercici	Pressupost	Aument des de 1919-20
1919-20	58,885	
1920-21	67,444	14 %
1921-22	93,157	58 %
1922-23	96,182	63 %
1923-24	108,370	84 %

Abans d'entrar en l'estudi del pla d'ingressos, anotem el detall de les despeses.

Capítols	Exercicis				
	1919-20	1920-21	1921-22	1922-23	1923-24
Despeses Ajuntament . . .	9,298	7,613	11,575	11,995	13,555
Polícia seguretat . . .	509	739	1,121	1,161	1,506
Polícia urbana . . .	12,195	2,699	18,683	25,223	24,405
Instrucció pública . . .	5,845	4,270	4,635	5,730	6,315
Beneficència . . .	2,000	2,200	2,270	2,234	2,667
Obres públiques . . .	2,900	4,250	30,250	34,800	42,843
Correcció pública . . .	1,000	1,200	1,200	1,850	1,300
Càrregues . . .	19,477	18,180	21,246	10,689	10,389
Imprevistos . . .	2,140	2,000	2,217	3,000	3,000
Resultes . . .	3,520	0,000	0,000	0,000	0,000

Com pot apreciar-se per la precedent relació, les atencions de l'Ajuntament han augmentat considerablement. Fixi's el lector que el capítol Resultes, desapareix per haver-se liquidat els deutes i minva igualment el capítol de Càrregues, malgrat l'augment de Contingent, puix que en aquest capítol s'hi inclouen en l'article «crèdits reconeguts», bona part dels deutes.

Aquest pressupost no és fictici sinó real; imagini's el lector les coses que pot fer una població de 4,000 ànimes que destina anyalment una important quantitat a obres públiques. Això ha permès que s'ampliés extraordinàriament la xarxa de clavegueres; que s'ampliés, també, el subministre d'aigua potable; que s'obrin varis carrers col·locant-hi voreres i construint les aceres; que es facin fonts públiques, alguna d'elles de caràcter monumental; que s'urbanitzin i embelleixin les places; que es reformi la Casa de la Vila, adaptant-la a les exigències del modern viure; que s'hagi ampliat i embellit el local del Jutjat; etc., etc., i que, com a resum de tota una actuació de reforma de població, poguem afirmar que l'estat sanitari de la vila hi ha guanyat tant, que la mortalitat que al primer quinquenni de la present centúria era del 32'39 per mil, les dades dels càlculs dels darrers cinc anys ens donen per a la mortalitat un promig del 17'67 per mil.

Es clar que Mollet no és un poble perfecte, ja que la pols i el fang no han desapare-

gut encara; però no cal oblidar que les petites poblacions, en general, abandonades, no poden fer la llur transmutació d'una manera ràpida, sinó que els hi cal una llarga sèrie d'anys per a posar-se a to, comptant per endavant amb que les baixes lluites de la política de campanar no destorbin de tant en tant la començada regeneració.

Diguem ara, com s'ha aconseguit regenerar la hisenda del Municipi de Mollet. Exposem a seguit els pressupostos amb les comparances que d'ells mateixos es desprenen, en la llur part d'ingressos.

Capítols	Exercicis				
	1919-20	1920-21	1921-22	1922-23	1923-24
Propis	325'	325'	157'	142'	112'
Impostos	26,760'	54,077'	73,305'	73,400'	83,493'
Beneficència	150'	150'	700'	900'	400'
Extraordinaris	150'	1,665'	485'	1,325'	1,925'
Resultes	8,500'	2,791'	3,500'	1,800'	2,000'
Recursos legals	21,119'	8,435'	15,010'	18,614'	20,410'

Tothom qui sap el què són els pressupostos municipals observarà que al 1920-21 es produeix una alça extraordinària en el capítol d'Impostos, mentre descendeix en una semblant proporció el capítol de Recursos.

A què obeeix això?

Direm que tot l'èxit de la regeneració de la hisenda comunal de Mollet, rau en aqueixos dos capítols. Hom considera que no tots els sistemes són adaptables a totes les hisendes, sinó que cal tenir en compte com es produeix en els pobles la riquesa imponible; sobretot, cal conèixer la psicologia dels contribuents. La base essencial del nou pressupost de Mollet està en haver abolit el repartiment; fos el de l'article 136 de la llei municipal o el del R. D. de 11 de setembre de 1918.

Qui com jo és deixeble de l'escola socialista en matèria tributable, no pot refusar el repartiment per la concreció de l'ideal de l'impost directe; però, per damunt de les teories, hi han les amargors de la realitat, i elles ens diuen que el repartiment és una arma política amb tots els perills conseqüents, i que a Mollet havia donat lloc a apassionaments funestos que repercutien en la hisenda comunal.

El repartiment en poblacions d'una cultura disciplinària perfecta, és un mitjà econòmic magnífic, encara que en la pràctica té moltes dificultats. A Mollet, doncs, com en altres poblacions, el repartiment devia fracassar i així esdevenia, ja que sols lograva cobrar-se'n, després de molta coacció, el 60 per 100. Per tant, la millor mesura que per a regenerar el pressupost calia pendre, era la de deixar de banda tota idea de repartiment i cercar la solució econòmica en els arbitres o impostos; i no oblidant mai que a les petites poblacions hi ha sempre una bona part de riquesa que per causes diverses fuig de la tributació, es crearen les fonts tributàries següents:

Arbitri d'inspecció d'estables, a raó de 5 pessetes anyals per vaca i 2 per cabra.

Arbitri d'inspecció de motors, a raó de 2 pessetes per cavall, anyalment, amb quota mínima de 5 pessetes.

Arbitri sobre carros, a 10 pessetes anyals.

Arbitri sobre bicicletes, a 3 ptes. anyals.

Arbitri sobre motocicletes, a 20 pessetes anyals.

Arbitri d'espectacles públics.

Arbitri de llocs públics i mercats, amb tarifa especial.

Arbitri sobre canals i canalons.

Arbitri de construcció de clavegueres, a pagar el 75 per 100 del llur import pels propietaris afectats.

Demés, tenint en compte que el Municipi de Mollet té suprimits els consums, percebeix el 32 per 100 sobre la contribució industrial, més el 20 per 100 d'industrial i urbana, a deduir de la quota de l'Estat, en virtut de la llei de 12 de juny de 1911. D'acord amb aqueixa disposició legal, l'Ajuntament percebeix el 30 per 100 sobre el recàrrec de l'Estat en el consum de la llum; l'arbitri de begudes espumoses i esperituoses i el de carns fresques i salades.

Ultra el 50 per 100 de recàrrec a cèdules personals i un carruatge de luxe, resta com a ingrès principalíssim l'arbitri d'escorxadors, a raó de vint-i-cinc cèntims per quilo les carns de tota mena. Els porcs que maten per al propi consum els particulars, paguen deu pessetes per cap, qualsevolga que sigui el pes llur.

S'han aprofitat, també, els beneficis del R. D. de 31 de desembre de 1917.

Tota aquesta gama d'arbitris han deixat a cobert el pressupost de la necessitat del repartiment, i com que els ingressos essent efectius són molt superiors als ficticis pressupostats abans de consolidar la Hisenda del Municipi de Mollet, ha permès que, a mesura que anava consolidant-se, s'amortitzessin els deutes, es regularitzava la municipalització del servei d'aigües (de 300 pessetes d'ingressos mensuals al 1919, puja a 1,600 pessetes en l'exercici vigent), i es normalitzava en absolut el servei de cupons i làmines dels emprèstits que té en circulació l'Ajuntament de Mollet.

Aquesta nova hisenda, formada amb energia i honradesa i deixant sempre de banda tot interès particular o polític, permet que les societats anònimes tributin, també, al Municipi; un exemple està en el cas d'una importantíssima entitat industrial que no contribuïa amb res a les càrregues municipals per son caràcter de societat anònima, i avui paga l'arbitri de carros, i el d'inspecció de motors l'obliga a tributar 1,600 pessetes anyals.

Altres aventatges de la nova organització econòmica la trobem en el fet de que la població no se n'ha adonat de l'augment de tributació. Els veïns en general, i en la pràctica, tributen menys; el major radi d'acció ha fet que en la pràctica són pocs els que tributen més que en el sistema antic; l'obrer sols paga, indirectament, per la carn que consum; i així s'ha donat el miracle que sense convulsions de cap mena, suauement, amb simpatia per part de la població i en sacrifici de la riquesa real, Mollet ha augmentat el seu pressupost en el 84 per 100, i, demés, tota la tributació, que imposa, sap que hi ha una valor tributària que en respon.

Lleugerament per a no cansar als nostres lectors, ofereixo ací un cas pràctic d'hisenda comunal regenerada d'acord amb la vigent legislació. Insisteixo; avui, amb els mitjans econòmics que la llei proporciona, es poden salvar les hisendes si es compta per endavant amb capacitat, voluntat i honradesa.

F. ROSELL

Llicenciat en Administració

CONSULTES

L'Alcalde, per acord de l'Ajuntament, publicà edicte en el B. O. comminant als deutors, veïns i forasters, de consums de l'any 1922 i anys anteriors, a l'apremi de 1.^r grau si dintre del termini legal no saldaven els seus descoberts, i després a l'apremi de 2.ⁿ grau fins a l'execució, de conformitat a l'Instrucció vigent.

El Tribunal Provincial de Repartiments va fallar sobre l'acord anterior:

«Considerando que autorizado el reparto vecinal sobre la base de la tributación por concepto de utilidades de la riqueza mobiliaria exclusivamente para cubrir el déficit figurado en el presupuesto municipal, no es lícito proceder a la exacción de las cuotas consignadas en el repartimiento después de finido el ejercicio económico como si la hubiere al que dicho repartimiento corresponde, doctrina que tiene el carácter de precepto legal desde la vigencia de la R. O. de 10 enero de 1911 dictada para los arbitrios sustitutivos de consumos».

Acordà després, advertir a l'Alcalde que tota exacció corresponent al repartiment per concepte d'utilitats verificada després de finit l'exercici econòmic que correspongui, és manifestament il·legal, de la qual en resultaria criminal i civilment responsable l'Alcalde.

Es demana si pot prosperar el precedent fall, contra l'esmentat edicte:

Contestant aquesta consulta manifestem:

Primer: Els repartiments veïnals de consums quedaren abolits per l'article 114 del R. D. d'11 de setembre de 1918 i suprimida la quota de consums i recàrrecs en les poblacions de la Base d'aqueixa, per la Llei de Pressupostos de 1920 i R. D. de 18 de setembre del mateix any.

Segon: En substitució dels mateixos i dels de la Llei de 12 de juny de 1911 es donà el repartiment d'utilitats, regulat pel R. D. de 11 de setembre de 1918, esmentat, que és del que deu tractar, encara que la consulta parli de repartiment de consums.

Tercer: Els deutes per repartiments d'utilitats poden, o més ben dit, deuen fer-se efectius, amb arreglo a la instrucció de 19 d'abril de 1900, mentre no hagin prescrit, de conformitat al que disposa la vigent Llei d'Administració i Comptabilitat de primer de juliol de 1911.

Quart: La R. O. de 10 de gener de 1911, d'existir, puix que en les col·leccions legislatives no s'hi troba, no podria desvirtuar, de cap manera, lo estatut per aquelles disposicions, i en conseqüència estan en ferm, al disposar l'efectivitat de les quotes pendents de pagament, del repartiment d'utilitats de 1922-23, amb subjecció a la Instrucció de recaptació i apremis.

La Sra. Mestra d'aquest poble demana al Jutjat que el mateix lliuri certificació de vuitanta inscripcions del Registre Civil, corresponents a altres tantes alumnes assistents a la seva Escola Nacional a l'efecte de complementar les instruccions darrerament dictades sobre la confecció de la «Secció de Matrícula i Assistència» del Cens escolar general d'Espanya. Deu el Jutjat encarregat del Registre, lliurar dites certificacions i té atribucions de la Sra. Mestra per a demanar-les directament al Jutjat?

La Reial Ordre de 1.^r de juny de 1923 dis-

posa la formació d'una Secció de «Matrícula i assistència» a les Escoles dites Nacionals, com a complement del treball d'estadística econòmico-administrativa portada a cap per la Direcció General d'Ensenyament primari. I en conseqüència, la Direcció de dit Ensenyament ha publicat una Circular, amb data del dia 8 del mateix mes, donant regles pel compliment d'aquella Reial Ordre. Dites regles imposen unes obligacions determinades als Inspectors d'ensenyament primari i als mestres nacionals; però no n'imposen cap (com no podien imposar-ne, per no ésser a aquest efecte autoritat competent la Direcció de Primera Ensenyança) als Jutjats Municipals. Tampoc de la Reial Ordre de 1 de juny en deriva cap obligació pels Jutjats com encarregats del Registre Civil.

Ara bé; segons l'Estatut general del Magisteri, de 18 de maig del corrent any, l'edat escolar començarà als tres anys, en les escoles de pàrvuls, i als sis, en totes les demès. (art. 5). I el mestre ha de fer acreditar als pares, pels medis ordinaris i corrents, dita edat al entrar i admetre el noi a l'escola. De manera que l'edat dels nois i noies alumnes de les escoles ha de constar ja, des de l'ingrés dels mateixos, en el llibre-registre de l'escola respectiva; i a aquest registre, format des de l'ingrés dels nois a l'escola, en el que a l'edat diu referència, deu la mestra atendre per a contestar aquest extrem que demana la Circular de la Direcció de Primera Ensenyança (extrem 2 de l'apartat A) sense que hagi d'acudir al Jutjat municipal, el qual no té, respecte al particular, obligació de cap mena.

En tot cas, la Sra. mestra pot arreglar l'afar amb els pares de les noies, i aquests obtenir pel seu compte i amb petició com un particular qualsevol el què del Registre Civil necessitin.

BIBLIOGRAFIA

Anuari de les Biblioteques populars. 1922. (Mancomunitat de Catalunya).—Barcelona, Consell de Pedagogia, Urgell, 187.

Heu's aquí una publicació fortament interessant, que suara comença amb aquest volum de 150 planes. La Cinquena Reunió de les Bibliotecàries de Catalunya acordà la publicació d'un Anuari en el què s'hi donés compte de la tasca de les Biblioteques populars, mitjançant la inserció en el mateix, de les memòries presentades per les bibliotecàries, noves reglamentacions, dades estadístiques, etc. És a dir, un volum en el que s'apleguessin tots els materials per a l'estudi d'un instrument de cultura popular tan valuós com aquest de les Biblioteques, que, per sort, estan ja estenent-se per Catalunya sencera i és d'esperar que aviat l'empresoni tota en les seves malles benefactores.

En conseqüència, aquest llibre, pulcrament editat, conté: extrets de les Memòries de les regents de Biblioteques de Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, Canet de Mar, Vendrell, Pineda i Figueres; notes històrico-estadístiques de la vida de les pròpies institucions; notes sobre les Biblioteques en construcció de Vich, Badalona i Terrassa; sobre els concursos pendents; reglaments i

instruccions per al funcionament, formularis, etc. És a dir, un aplec de materials tots utilíssims per a conèixer el naixement, vida actual i pervindre d'una institució tan simpàtica com aquesta entre les de la nostra Mancomunitat.

De la lectura del llibre es desprenen les següents consideracions: que el nucli de llegidors és cada vegada més gran arreu de Catalunya; que el mateix ve constituït principalment per gent jove; que els directòrs de col·legis i institucions d'ensenyament aprofiten més cada dia aquest instrument utilíssim de cultura, constituïnt-lo en complement de la seva tasca pedagògica; que els pobles s'interessen i estimen profundament la seva biblioteca; que el cos de bibliotecàries té cada volta una millor formació i una unitat d'esperit veritablement admirable; que les senyores bibliotecàries demostren aguantar una tensió espiritual que no es deixa influenciar per allò que En Rusiñol nomenà «mal del poble».

D'aquí en deriva un doble deure de la Mancomunitat i dels pobles: la intensificació, per tots els medis possibles, d'aquest instrument de cultura i el manteniment de l'esperit avui sortosament imperant en els elements directòrs del mateix.

J. M. GICH

POLICIA ESTÈTICA DEL CARRER

A cada Municipi per petit que sigui, existeixen unes ordenances més o menys àmplies per a regularitzar la construcció urbana, a fi de que la solidesa i l'higiene siguin perfectament ateses. Però, apart d'això, cap cosa hi ha que eviti o aminorï el mal gust, no ja per a la projecció de la habitació, sinó en el que atany a l'obertura de nous carrers o barris humils i fins en ço que afecta a les nomenades pomposament ciutats-jardí, que les necessitats del moment deixen moltes vegades a la lliure discreció del públic sense cap trava en la seva execució.

L'agrupament de les diferents cases que constitueixen el carrer produeix, en cada una, un gran nombre d'aventatges que els proporciona la ciutat, tals com, llum, aigua, etc., és a dir, tot el confort modern. És per tant justa una correspondència recíproca de les mateixes, i aquesta correspondència ha de consistir en harmonitzar amb el caràcter del carrer, segons el lloc, el clima, la naturalesa i època actual, respectant les necessitats i imposicions del moment.

Evitar l'anarquia actual, és difícil, mes no impossible, i malgrat que l'evitació absoluta pogués semblar una quimera, no ho és si recordem que l'antiguitat en les seves diverses èpoques ha demostrat com una organització, filosòfico-artística (Grècia), político-social (Roma), o de perfecte art ciutadà en l'edat mitja, constituïnt un cap o grup director, imposa una unitat, un criteri, no uniforme i fred, sinó raonat, el qual s'ajustava al modo d'ésser de la localitat, fi i necessitats de la casa i del carrer, essent perdurables els resultats d'aquest en carrers i agrupacions urbanes eixemples de bellesa, en els quals s'harmonitzen la casa, el carrer,

i aquest, dintre del sector que li correspon, amb la ciutat.

En els nostres dies es fa quelcom en les rectificacions de plans i descongestió del nucli de moltes poblacions, a l'ajuntar-se a les noves necessitats que imposen la vida actual, i quan s'enllacen amb eixamplis i barris nous, procurant, a l'efectuar el seu tractat, obtenir una solució artística, dintre de tots els elements, econòmics, viabilitat, perspectives, etc., que presenta el problema; però deuria fer-se més encara; procurar que aqueixes vies, no ja sols de poblacions populosos, sinó de petits llogarrets, presentin en la seva edificació una tònica en consonància amb els punts anteriorment mentats, impedit-se ço que desgraciadament passa, que es converteixin en exhibició d'estils, tendències i fins reclam d'empreses ornamentals.

Especialment en l'aprovació de plans d'eixampli o zones per ciutat-jardí, cases a bon preu, etc., no solament deuria exigir-se el pla d'urbanització, sinó la presentació de tipus de casa en harmonia amb els diferents punts del mateix, els quals servirien de norma a la resta de les edificacions, evitant-se així els mostraris de construccions exòtiques, quan no de mal gust, que veiem a tothora destruir en nosaltres el sentiment de la senzillesa i de la bellesa.

Si en la nostra època, l'home dòcilment es sotmet a les més estranyes disciplines, bé pot intentar-se ço que en èpoques passades va imposar el bon gust, i així, en elevar el nivell de l'arquitectura ciutadana, elevarem el nivell cultural del nostre poble.

R. OMS GRACIA
Arquitecte

DEURES QUE LA LEGISLACIÓ IMPOSA MES D'AGOST

AJUNTAMENTS

A fi d'anar donant el major mètode, claredat i concisió en el contingut d'aquesta part de la REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL, en el successiu la dividirem en les següents seccions: a) Serveis quinquennals; b) Serveis quadrennals; c) Serveis triennals; d) Serveis biennals; e) Serveis anuals; f) Serveis semestrals; g) Serveis trimestrals; h) Serveis mensuals; i) Serveis de per dies; j) Serveis eventuais, i j) Secció lliure.

En el compliment d'aquesta tasca no repetirem cada mes totes les Seccions, ja que seria dir sempre el mateix, en forma que ens limitarem a consignar les incursions i exclusions de serveis que imposin les disposicions que vagin dictant-se, sense perjudici de repetir-les totes de nou quan els molts canvis haguts en alguna d'elles així ho aconsellin.

Com a novetat introduïrem la darrera Secció, o siga la Lliure, en la qual tractarem tots aquells punts d'actualitat que convinguin ésser comentats per a la major il·lustració dels Secretaris d'Ajuntament.

SERVEIS ANUALS

No hi ha en el mes d'agost cap servei a complir de període superior al d'un any. Per tant, començarem la tasca nostra amotllant-nos al mètode que havem indicat pels serveis anuals, que és deure complir en aquest més.

Quintes.—Ja vàrem deixar ben estudiat en el mes anterior tot el relatiu a l'ingrés dels minyons en Caixa, el qual ha d'haver tingut lloc el dia primer del mateix. Amb aquesta acaben les operacions de quintes corresponents a l'actual reemplaç i de seguit comencen els preliminars al nou reemplaç de 1924.

Segons l'article 29 de la llei de Quintes, els Jutges Municipals enviaran als Ajuntaments i Comissions mixtes, en els mesos d'agost i setembre, una relació dels minyons inscrits en el Registre Civil que en l'any 1924 compleixin l'edat de 21 anys, expressant el lloc de naixement de cada un d'ells i fent constar quins són els que han mort.

Demés, aniran donant compte del nom dels minyons compresos en aquesta relació, que morin abans de l'allistament, que és en el mes de gener. Igualment els Jutges Municipals, en inscriure en el Registre de defuncions els individus nascuts fora de llur jurisdicció i qual edat siga inferior a la de 21 anys, deuran participar-ho als Jutges dels pobles on són nascuts, pel millor compliment del servei indicat de donar compte dels que han mort abans d'entrar en l'any en que se'n compleixen 21 d'edat.

Segons l'article 44 del Reglament, podran també els Alcaldes reclamar dels Registres Eclesiàstics de les parròquies relacions iguals a les que tenen el deure d'enviar els encarregats dels Registres Civils.

Caça.—Com vàrem indicar en la relació de serveis corresponents al mes de febrer d'enguany, segons la vigent llei de 16 de maig de 1902, el dia 13 de l'indicat mes comença la prohibició de caçar, la qual acaba el 31 d'agost, amb sols les excepcions que senyala la mentada llei i el Reglament per a llur aplicació, de 3 de juliol del mateix any, i acaba el 1 de setembre.

L'acabament de la prohibició deu ésser anunciada pels Alcaldes.

Pesca.—Segons l'article 15 de la llei de 27 de desembre de 1907, des del primer d'agost al 15 de febrer és el període de prohibició de pesca del salmó, truites de mar i vulgars, umbles i altres peixos de família.

SERVEIS SEMESTRALS

No hi ha cap servei a complir en el mes d'agost, o siga en el segon del semestre.

SERVEIS TRIMESTRALS

Els vàrem exposar en sa integritat en el mes de juliol darrer. De tots ells, l'únic que deu complir-se en el segon mes del trimestre, és el relatiu al pagament del contingent o de la Mancomunitat, segons disposa l'article 118 de la llei Provincial, i en quan sigui possible, en aquest mes han de fer-se efectius els ingressos municipals, segons disposa la R. O. de 10 de gener de 1922.

SERVEIS MENSUALS

Acords.—Enviar l'extracte al Governador per a llur publicació, en el *Boletín Oficial*, dels acords presos per l'Ajuntament i Junta Municipal en el mes anterior, quan es tracta de poblacions majors de 4,000 habitants (Article 109 de la llei Municipal i 19 del R. D. de 15 d'agost de 1902).

Consums.—S'enviarà a l'Administració provincial de Propietats i Impostos un estat per unitats del recaptat per totes les espècies tarifades (Article 18 del Reglament de 11 d'octubre de 1898 i Circular de 16 de juliol del mateix any).

Arqueir de caixa.—L'Alcalde dipositori i Secretari o comptador deuen practicar-lo el dia últim de cada mes i fer-lo constar en el llibre que deuen portar (Instrucció de 20 de novembre de 1845, regla quarta).

Balanç de comptabilitat.—En els cinc primers dies de cada mes s'enviarà a la Secció de comptes de la província el balanç de les operacions de l'anterior (Circular de 1 de juny de 1886, regles 44, 58 i 65 i R. O. de 25 de gener de 1905).

Distribució de cabals.—En la primera sessió de cada mes s'aprovarà la distribució amotllada al pressupost de totes les despeses que hagin de fer-se durant el mateix, la distribució de les quals deu formar l'Interventor, siga comptador siga secretari, siga regidor (Article 155 de la llei Municipal, disposició segona de la R. O. de 31 de maig de 1886 i R. D. de 23 de desembre de 1902).

Referent al compliment d'aquest deure, disposen els Rs. Ds. de 23 de desembre de 1902, article 12, i 27 d'agost de 1903, com la R. O. de 28 de gener de 1903, que si la distribució fa referència a un Pressupost que no baixi de cent mil pessetes, deurà enviar-se una còpia de la mateixa al Governador per a llur publicació en el *Boletín oficial* abans del dia 10.

Contribució industrial.—Si durant el mes s'ha presentat alguna alta o baixa de contribució, serà enviada per duplicat el dia últim de mes a l'Administració provincial de contribucions. En cas contrari, s'enviarà un certificat negatiu.

Drets reals.—Els Alcaldes i agents executius han de passar mensualment al Registrador de la Propietat del cap de partit relació de les adjudicacions fetes de béns immobles en virtut d'expedient d'apremi. Si el poble és el mateix partit judicial, la relació s'enviarà a l'Advocacia de l'Estat. (Reglament de 29 d'abril de 1911, article 156).

Pesos i mesures.—En la primera quincena de cada mes els Alcaldes donaran compte a la oficina central de l'Enginyer fidel contrast de llur demarcació, de les visites fetes i multes imposades als establiments que vénen obligats a complir el Reglament de 4 de maig de 1917 i per tant a usar les mesures del sistema mètric decimal (Circular de 12 de desembre de 1909, núm. 5).

Revista militar.—En les poblacions on no existeixin comissaris de guerra ni oficials d'administració militar, els Alcaldes passaran cada mes revista administrativa a les forces de l'exèrcit i de la Guàrdia Civil, com

també als militars amb llicència o transeünts (Reglament de 7 de desembre de 1892, article 7, i R. O. de 28 de febrer de 1900). En quant als individus de la Guàrdia Civil corresponents a llocs apartats de les poblacions, passaran dita Revista mitjançant certificat lliurat pel capità de la companyia (Reglament de 7 de desembre de 1892, article 16).

Serveis sanitaris.—Mensualment tenen els Alcaldes els següents deures a complir:

a) Donar compte al Governador, el dia primer de cada mes, dels anàlisis de vins que hagin manat fer en els establiments públics durant el mes anterior (R. O. de 30 de gener de 1888, núm. 4).

b) En els cinc primers dies del mes enviar al Governador un estat dels naixements, matrimonis i defuncions que hagin tingut lloc en el transcorregut, com també de les malalties epidèmiques que durant el mateix període s'hagin desenrotllat en el terme municipal. (Disposició 3 de la R. O. de 19 de desembre de 1887, instruccions 3 i 7 de la de 8 d'octubre de 1890 i, per últim, la R. O. de 30 de gener de 1901).

c) En les poblacions capitals de província i de partit, com també en les de més de 10,000 habitants, en els cinc primers dies de cada mes enviar al Ministeri de la Governació un estat de les defuncions ocorregudes en l'anterior, per malalties infeccioses. (Rs. Os. 17 d'abril de 1901 i 19 de juliol i 20 de desembre de 1909).

Es també deure sanitari a complir, segons l'art. 54 de la Instrucció de Sanitat de 12 de gener de 1904, per part dels Inspectors municipals de Sanitat visitar cada mes les escoles públiques o privades del districte, com també els Mercats, tendes, llocs de vendes en general i magatzems de queviures. Igualment disposarà el reconeixement de les aigües públiques.

Es igualment obligació dels indicats Inspectors, segons R. O. de 20 de desembre de 1909, enviar a l'Inspector de Sanitat o Subdelegat de Medicina del respectiu districte, en els cinc primers dies de cada mes, les dades que els hi siguin interessades pel millor compliment dels serveis sanitaris.

Direm com a comentari, que és de doldre la confusió que hi ha en nostra legislació relativa al què podríem anomenar acció sanitària, ja que les facultats dels Ajuntaments atribuïdes per l'art. 72 de la llei Municipal, no estan pas deslligades d'aquelles altres que són d'ordre governatiu, segons la llei Provincial i altres lleis. En qüestions sanitàries hi han dos autoritats en cada població: l'Alcalde i el Governador, qui principalment les exerceix per conducte de l'Inspector Provincial. Una delimitació entre aquestes dues autoritats no existeix i d'aquí ve la confusió i desordre que hi ha en el compliment dels deures sanitaris. Seria ja hora de que la policia sanitària recaigués en mans d'un sol organisme o autoritat responsable o que, cas de conservar-se l'acció municipal i la governativa, quedessin ben aclarides les atribucions de cada una d'elles.

Reformes socials.—Tenen el deure les Juntes municipals de celebrar sessió per lo menys una vegada cada mes. (R. O. 20 de juny de 1907 i art. 58 del Reglament de 16 d'octubre de 1918).

Disposa, demés, la R. O. de 26 de febrer de 1916 que els Alcaldes, en llur qualitat de

Presidents d'aquestes Juntes, comunicaran cada mes al Ministeri de la Governació el nombre de sessions celebrades, qüestions tractades, acords presos, actes esteses per infraccions legals, amb expressió de totes les incidències ocorregudes i multes imposades.

Protecció a la Infància.—També els Alcaldes, el llur qualitat de Presidents d'aquesta Junta, donaran compte cada mes a la Junta provincial de tots els particulars relatius a la cria i manutenció dels nins menors de deu anys, entregats al cuidado de persones aïenques a llur família o tutors. (Llei 12 d'agost de 1904, articles 2, 3 i 6 i R. O. 17 octubre de 1916).

F. SANS I BUIGAS

Prof. a l'Escola d'Administració.

CENS ELECTORAL

Rectificació del Cens: Les llistes definitives (1)

Durant els mesos d'agost o de setembre (i fins potser també durant el mes de juliol), les Juntes municipals del Cens rebran les noves llistes, llistes que els quefes d'Estadística de cada Província hauran prèviament enviat a les Juntes provincials del Cens, les quals n'enviaran quatre exemplars, a la Junta Municipal. D'aquests exemplars, la Junta Municipal en destina un per a exposar-lo a la porta del Col·legi electoral respectiu; el segon, per a entregar als Presidents de Taules electorals; el tercer, per a exposar-lo al públic i destinar-lo a formació de les corresponents llistes; i el quart, quedarà a disposició de la Junta i per a exhibir-lo al públic quan algú desitgi consultar-lo.

Un cop rebuts els exemplars per la Junta Municipal, el President de la mateixa ha de dictar disposició fent constar rebut dels mateixos, que se n'acusi rebut al senyor President de la Junta Provincial del Cens, i que es doni als mateixos el destí respectiu que mana la llei.

I amb aquestes diligències acaba l'expedient de rectificació anyal de llistes electorals, que han de servir per a totes les eleccions que es celebrin durant l'any i fins a tenir llesta la nova rectificació.

Disposicions legals d'aplicació

—R. D. de 21 de febrer de 1910.

—Llei electoral (articles 19, 34 i 10).

—R. O. de 30 de novembre de 1908 (regla segona).

FORMULARI

Un cop rebuts els quatre exemplars de les llistes, es dicta

Providència acusant rebut de les mateixes en els quatre exemplars destinats a aquesta Junta Municipal; que s'envii avís de rebut al Sr. President de la Junta Provincial del Cens; que quedin les llistes en poder del Secretari autoritzant i que se'ls doni el destí legal corresponent.

A continuació el Secretari estén

Diligència fent constar el compliment de lo manat pel senyor President en la Providència anterior.

I després d'acusar rebut a la Junta Provincial en ofici al senyor President de la mateixa, resta acabat l'expedient.

(1) Aquest servei pot ésser efectuat en el mes d'agost o en el de setembre, segons es rebin les llistes en un o altre dels dits mesos.

JUTJAT MUNICIPAL

Nomenament de Jutges (1)

En 1.ª de gener de l'any 1924 han de cessar en el desempeñy del seu càrrec els Jutges Municipals dels pobles on, per ministeri de la llei i segons el torn ja establert, correspongui la renovació del càrrec. En conseqüència, ha de procedir-se al nomenament de Jutges per als jutjats als quals correspongui el canvi, o que, per renovació ordinària, seran ara aquells qual Jutge va ésser nomenat i prengué possessió en 1.ª de gener de l'any 1920.

Abans del dia 15 d'agost del present any, els qui aspirin al càrrec de jutge o de jutge suplent, presentaran a la Secretaria de Govern de l'Audiència Territorial (Barcelona) una instància junta amb els comprovants de les condicions i mèrits que concorrin en el sol·licitant i en relació amb el que disposa de la llei de Justicia Municipal de 5 d'agost de 1907.

Per a ésser jutge s'han de reunir les condicions següents, en general: tenir l'edat de vint-i-cinc anys en primer de gener de 1924, portar-ne dos de residència en la població en què es vulgui desempeñar el càrrec (hi ha excepcions d'edat i residència pels excedents de la carrera judicial i aspirants a la judicatura). Les demés condicions constituïran altres tants mèrits dels aspirants; i aquestes condicions i mèrits seran els que determinaran l'ordre de preferència en els nomenaments entre els diferents sol·licitants.

Les incompatibilitats, que són un xic numeroses, vénen determinades per l'article 8 de la llei indicada.

L'edat i la residència es determinaran per certificacions del Registre Civil i de la Secretaria de l'Ajuntament amb referència al llibre de naixements del primer i al Padró del segon.

Per a determinar les altres condicions, s'acompanyaran els documents oportuns (per exemple, el títol acadèmic o testimoni notarial del mateix, els que el tinguin, etcètera).

DISPOSICIONS LEGALS D'APLICACIÓ

—Llei de 5 d'agost de 1907 (articles 2, 3, 4, 5 i 8).

FORMULARI

Instància a nom de l'interessat (estat civil, professió, edat, residència, domicili, cédula) dirigida a l'Il·lustríssim senyor President de l'Audiència de Barcelona, exposant: que el que sotscriu que té aquestes condicions (les oportunes) i que es troba, per tant, comprès en l'article tercer de la llei de Justicia municipal, creient que pot desempeñar el càrrec de Jutge Municipal del poble qual nomenament ha de portar-se a cap ara, i acompanyant els documents justificatius de les susdites condicions (s'han d'enumerar els documents que s'acompanyen), acaba suplicant es serveixi tenir per presentada en temps i forma la instància amb els documents acompanyants, tramitant-la conforme a la llei de Justicia Municipal i donant compte a la Sala de Govern de l'Audiència a fi de que es serveixi fer el demanat nomenament per el quatrieni

(1) Encara que aquest servei no és de la competència del Jutjat Municipal, el tractem atenent a la importància que té pel mateix i per l'interès que acostuma a tenir pels funcionaris del Jutjat.

que començarà a primer de gener de 1924.

A la instància s'hi acompanyaran:

Certificació de naixement, del Registre Civil corresponent; i

Certificació de l'Alcaldia, per a la residència.

Demés, tots aquells documents necessaris per acreditar mèrits en relació amb l'article 8 de la llei repetida.

Estadística del mes de juliol

JUDICIS DE FALTES

Es remetrán:

—Estat dels judicis de faltes incoats, en tràmit i acabats, fent constar els detalls propis de l'estadística de cada mes, al President de l'Audiència.

—Estat amb les mateixes dades, al Fiscal de l'Audiència, pel Fiscal Municipal.

REGISTRE CIVIL

S'enviaran:

—Estat de naixements, matrimonis i defuncions (amb les dades de tots els mesos), a l'Alcalde.

—Estat de defuncions durant el juliol (amb les dades de cada mes), al Liquidador de drets reials i transmissió de béns del Partit.

(Disposicions legals d'aplicació i Formulari, en el número 1 d'aquesta REVISTA.)

JOSEP M. GICH

Prof. a l'Escola d'Administració

SECCIÓ DE LEGISLACIÓ

Remitido a informe del Ministerio de Hacienda el expediente relativo a los arbitrios propuestos por el Ayuntamiento de Haría, dicho Departamento, con fecha 14 del pasado mes de Abril, ha emitido en el mismo el dictamen siguiente:

«Excmo. Sr.: Visto el expediente tramitado por el Ayuntamiento de Haría (Canarias), solicitando autorización para imponer arbitrios extraordinarios sobre varias especies, para enjugar con su producto el déficit que le resulta en su presupuesto municipal del ejercicio de 1922 a 23, que para su informe fué remitido por V. E. con Real orden de 4 del corriente:

Resultando que la Junta municipal del citado Municipio, en sesión del día 20 de Marzo de 1922, al votar el presupuesto ordinario de ingresos y gastos para el ejercicio económico último, del que resultaba un déficit de 17.015,26 pesetas, acordó proponer los arbitrios extraordinarios sobre varias especies que en la misma se expresan, para de esta forma obtener los ingresos precisos a enjugar dicho déficit; tramitando, a tal efecto, el necesario expediente, que con escrito de 12 de Agosto de 1922 fué remitido al Gobierno civil de la provincia para que autorizara al Municipio la imposición y exacción de tales arbitrios:

Resultando que por el Gobierno civil se dió el único trámite de pedir informe a las Oficinas de Hacienda en la provincia, las que lo emitieron en 31 de Enero del corriente año, sin que aparezca de las actuaciones que se hubiera dado otro alguno al expediente:

Vista la Real orden de 3 de Agosto de 1878, la regla 6.ª de la Circular de 27 de Mayo de 1887 y el Real decreto de 15 de Noviembre de 1909:

Considerando que los expedientes de arbitrios extraordinarios han de subordinarse

en su tramitación a las reglas establecidas en la Real orden de 3 de Agosto de 1878, en armonía con las del Real decreto de 15 de Noviembre de 1909, las que no se han tenido en cuenta en el caso presente, puesto que se omitió el informe de la Comisión provincial y la calificación de los arbitrios propuestos por el Gobernador civil, con más la providencia de esta Autoridad gubernativa, aprobándolos o remitiendo el expediente a ese Ministerio para la resolución correspondiente; pero esto sólo en el caso de que el dictamen de la Delegación de Hacienda fuese desfavorable, pues de otra suerte, la facultad para conceder esta clase de arbitrios compete a los Gobernadores civiles, según el artículo 21 del Real decreto de 15 de Noviembre de 1909 citado:

Considerando que, por lo anteriormente expuesto, lo procedente es que subsanen las faltas advertidas en la tramitación del asunto, S. M. el Rey (que Dios guarde), de conformidad con lo propuesto por la Dirección general de Propiedades e Impuestos, ha tenido a bien acordar se devuelva a V. E. el expediente remitido, informando en los términos que quedan expuestos.»

Y conformándose S. M. el Rey (que Dios guarde) con el preinserto dictamen, se ha servido resolver como en el mismo se propone.

De Real orden lo digo a V. S. para su conocimiento y efectos consiguientes, con devolución del expediente. Dios guarde a V. S. muchos años. Madrid, 19 de Mayo de 1923.

ALMODOVAR

Señor Gobernador civil de la provincia de Canarias.

Visto el presupuesto extraordinario formado por esa Diputación provincial para el año económico de 1922-23:

Resultando que el 29 de Diciembre de 1922 formuló la Contaduría el presupuesto extraordinario de que se trata, con el fin de aumentar aquellas partidas que, incluidas y autorizadas en el ordinario, habían de agotarse antes de terminar el año, cuyo presupuesto extraordinario aceptó la Comisión de Hacienda en 30 de Enero último y aprobó la Diputación provincial el mismo día:

Resultando que el presupuesto extraordinario de referencia tuvo entrada en este Ministerio el 12 de Marzo, remitido por V. S. con oficio fecha 9 del propio mes y fué publicado en el *Boletín Oficial* de la provincia de día 10, por lo que no concluyó el plazo para reclamar hasta el 23, según certifica el Secretario de la Diputación provincial, haciendo constar que contra el repetido presupuesto extraordinario ninguna observación formalizaron los Ayuntamientos:

Considerando que si bien con arreglo al artículo 112 de la ley Orgánica las Diputaciones formarán presupuestos extraordinarios en los casos que en él se enumeren tales presupuestos seguirán igual procedimiento que los ordinarios:

Considerando que aunque el citado artículo 112 no determina, como el 120, fechas, es evidente que debe mediar tiempo hábil para la tramitación y sanción de los presupuestos extraordinarios, con objeto de que éstos se apliquen durante el ejercicio económico del ordinario correspondiente, pues así importa, respetando el espíritu que informa el artículo 111 de la propia ley Orgánica, en su párrafo primero:

Considerando, por último, que entre los siete días comprendidos desde el 23 hasta el 30 de Marzo, o sea desde el que concluyera el plazo para reclamar contra el presupuesto extraordinario en cuestión, hasta el de la vigencia del ordinario para 1922-23, no mediaba tiempo suficiente para la sanción y aplicación del tan repetido ya presupuesto extraordinario,

S. M. el Rey (q. D. g.) ha tenido a bien disponer que proceda declararlo así y devolver el presupuesto extraordinario para

1922-23 sin autorizar, reservando a esa Diputación provincial la facultad que tiene de rehacerlo para 1923-24.

De Real orden lo digo a V. S. para su conocimiento y efectos, con inclusión del presupuesto de que se hace mención. Dios guarde a V. S. muchos años.

ALMODOVAR

PESOS I MIDES.—El Ministerio d'Instrucció pública i Belles Arts per R. D. de 18 de maig de 1923 (*Gaceta* del dia 20) redacta en forma nova els articles 29, 30 i 31 del Reglament de Pesos i Mides de 4 de maig de 1917, per a l'execució de la de 8 de juliol de 1892.

INSTRUCCIÓ PÚBLICA.—Se rectifica el R. D. de 8 d'abril de 1910 relatiu a oposicions a càtedres d'Universitats, en el sentit de modificar la forma dels exercicis, donant major importància que la que ara té als treballs d'investigació personal dels concursants. La rectificació ve feta per R. D. de 18 de maig de 1923 (*Gaceta* del dia 19).

En la pròpia data s'aprova l'Estatut general del Magisteri de Primer Ensenyament, recopiant la legislació dispersa i orientant els seus preceptes en un sentit de modernitat.

Es una disposició legal interessant, en la qual se defineixen les coses i els personatges que intervenen en la mecànica de la instrucció pública. Així se parla de l'Escola, del nen i del Mestre.

Remetem al lector a la *Gaceta* del dia 19 de maig.

CONTRACTES PROVINCIALS I MUNICIPALS. — L'Alcalde de València es dirigí al Ministeri de la Governació sollicitant s'amplíessin els articles 40 i 41 de la Instrucció de 24 de gener de 1905, excluint del tràmit de subhasta els contractes per a la col·locació, assegurança i tressoreria d'emprèstits, sempre que s'hagués procedit a un previ concurs lliure entre Banquers. En la instància del dit Alcalde se demanen també determinades reformes de la Instrucció, per a evitar possibles combinacions dels particulars en perjudici dels interessos de la Corporació contractant. S'estima en la petició repetida, que els dipòsits provisionals dels licitadors que no concorrin a la subhasta i els de les proposicions no ajustades al plec, haurien de quedar a benefici de la Corporació. També es creu convenient, que es puguin admetre proposicions que es presentin en províncies distintes de les interessades, permetent-se inclús portar els plecs a una Notaria. Recordant la Instrucció de 15 de setembre de 1852, se fa avinent la conveniència de fixar els anuncis en llocs públics i publicar els més importants en diaris de circulació.

El Ministeri de la Governació creu que en efecte és difícil adaptar un emprèstit a la Instrucció de 24 de gener de 1905. La Llei Municipal i provincial disposen ésser d'aplicació la de Comptabilitat de l'Estat de primer de juliol de 1911, article 55 la qual exceptua de subhasta o concurs els contractes que se refereixen a operacions del deute flotant i a les negociacions d'efectes públics. En realitat la col·locació d'un emprèstit és una negociació d'efectes públics, per la qual cosa, enten el Ministeri que és acceptable la proposta de l'Ajuntament de València. Creu el Ministre, empré,

que el sistema de concedir l'esclusiva a una Entitat per a que adquireixi la totalitat de títols, és deficient, essent per tant ço més equitatiu el que l'Estat realitza, és a dir, acudir a la subscripció pública amb el consegüent prorratex en cas d'excés de demanda.

En canvi no creu just el Ministre que es privi de la propietat del dipòsit provisional a qui no pugui concórrer a la subasta. Tampoc s'estima útil el que es refereix a la petició de la presentació de plecs. En quant als anuncis, no hi ha inconvenient en que les corporacions acordin publicar-los en la forma demanada, i respecte a que en cas d'empat de plecs (que no se desfaci per la facultat de millorar el tipus dintre dels 15 minuts següents) s'acudeixi al sorteig, creu el Ministre bona la mida, ja que la llei de comptabilitat així ho preceptua.

Observa el R. D. que l'anterior de 15 de novembre de 1909, ha modificat també la Instrucció, fent únicament necessària la subhasta doble i simultànea quan el tipus assenyalat excedeixi de 300,000 pessetes, cosa que podrà aplicar-se además dels Ajuntaments als quals afectava el R. D. de 1909, a les Diputacions provincials. Respecte a les altres variacions objecte de disposicions ministerials posteriors a 1905, creu el Ministre que han d'ésser unificades, redactant de nou tot el text.

El Consell d'Estat i la Direcció General d'Administració han informat favorablement lo referent als emprèstits, però estimen necessària la intervenció dels Col·legis d'Agents de Canvi i Borsa o de Corredors, complint el R. D. de 11 de maig de 1916.

La unificació de preceptes es fa portant a la lletra de la nova Instrucció tot ço legislat a partir de la de 1905, com es: Article 17 del R. D. de 15 de novembre de 1909; R. D. de 9 de maig de 1911; article 5.ª del Reglament de 23 de febrer de 1908 (o sigui l'obligació de que els contractes se celebrin amb arreglo a la llei de protecció a la Indústria Nacional); l'article 51 de la llei de comptabilitat de l'Hisenda (sancions contra el rematant que no complís les condicions per a la celebració de contractes); i l'article 30 del Reglament Orgànic de Cabildos Insulars de Canàries, disposant que les subhastes simultànies solament són necessàries quan el tipus excedeixi de 300,000 pessetes). Demés, se fan algunes modificacions complementàries, que són: rectificar l'article 38; suprimir el paràgraf primer del 40, i addicionar en el paràgraf segon del mateix que l'adquisició de mobles s'efectuï per concurs amb els requisits que s'indiquen en el text del precepte.

Amb tots aquests aditaments i amb les esmentades variacions, es publica íntegrament de nou la Instrucció de contractes provincials i municipals, que porta ara la data de 22 de maig de 1923 (*Gaceta* del da 24) per virtut de la qual ha quedat sense cap efecte la de 24 de gener de 1905 que havia vingut regint fins ara.

L'article 1.er de dita Instrucció aparegué al número de la REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL del mes de juny.

MINISTERI DE MARINA.—Per R. D. de 16 de maig de 1923 (*Gaceta* del dia 19 se disposa que quedi redactat en la forma que es publiqui l'article 248 del vigent Reglament orgànic del dit Ministeri, que es refereix a la

constitució de la Junta Superior de l'Armada.

PROPIETAT INDUSTRIAL.—Per R. O. de 1.er de Maig de 1923 (*Gaceta* del 9 del propi mes) es crea un grup d'efectes timbrats amb la denominació i classes que s'indiquin amb destinació a la documentació de la Propietat industrial que la R. O. menciona.

PÒSITS.—La llei de 23 de gener de 1906 va posar el pòsits sota la tutela de l'Estat per a que exercís sobre ells un protectorat anàleg al que exerceix damunt dels establiments de Beneficència particular. El Govern creu, emprò, necessari reglamentar dits organismes amb les bases següents:

1.ª Utilitzar els cabals dels Pòsits liquidats per la Delegació Règia; 2.^{on} Resoldre la part essencial del problema del Crèdit Agrícola.

A fi de sentar la dita regulació s'ha publicat a la *Gaceta* del 5 de maig el R. D. de 27 d'abril de 1923 aprovant el Reglament provisional pel protectorat del Govern sobre els Pòsits.

SERVEI DE TELÈGRAFS.—La R. O. de 18 de maig de 1923 (se publica a la *Gaceta* del 24) modifica els articles 743, 777 i 778 del Reglament per al règim i servei interior del Cos de Telègrafs.

PROPIETAT INTEL·LECTUAL.—El Reial Decret del 2 de juliol de 1923 (*Gaceta* del dia 4) crea al Ministeri d'Estat un Comitè permanent consultiu de convenis de propietat intel·lectual, el qual estarà a disposició del Ministeri per a assessorar-lo en la negociació, contractació i execució de convenis de propietat científica, literària i artística. Està format per un representant del Ministeri d'Estat, altre del d'Instrucció Pública, dos del Comitè del Llibre, dos de la Societat d'Autors, i el Cap, del Registre de la Propietat Intel·lectual.

AGENTS EXECUTIUS DELS AJUNTAMENTS.—Per l'interès que té, publiquem a continuació, íntegra, la Reial Ordre de 20 de juny de 1923 (*Gaceta* del dia 1.er de juliol) disposant que els Governadors facin d'òrgues de mediació entre els Agents Executius dels Ajuntaments i els Registradors de la Propietat.

«Ilmo. Sr.: Vista la Real orden del Ministerio de Gracia y Justicia por la que se interesa que se ordene a los Gobernadores de las provincias sirvan de órganos de mediación entre los Agentes ejecutivos de los Ayuntamientos que decreten embargos sobre bienes inmuebles y por tanto expidan mandamientos y los Registradores de la Propiedad de fuera de su término municipal, aunque de la misma provincia a quienes aquellos mandamientos se dirijan, y que sean los Gobernadores de provincias, como Jefes de la Administración municipal, los que hayan de entenderse con los Registradores; y que si se tratara de oficinas pertenecientes a distintas provincias, envíen a su vez tales documentos a los Gobernadores de éstas con igual objeto:

Resultando que la expresada Real orden tienen su base en la resolución de la Dirección general de los Registros de 11 de abril de 1922, publicada en la *Gaceta* de 25 de mayo de igual año, en la que se hace constar, en líneas generales, lo siguiente: Que el Agente ejecutivo del Ayuntamiento de Laviana dirigió al Registrador de la Propiedad de Pola de Lena un mandamiento por triplicado encargándole que practicara anotación

preventiva del embargo causado en cierto derecho propio de D. Maximiliano Corte Castaños, depositario de los fondos de aquel Municipio, en méritos del expediente de apremio que se seguía contra dicho interesado, como deudor al mismo Ayuntamiento; que el Registrador denegó la anotación preventiva ordenada, por no tener jurisdicción en aquel partido judicial el Agente ejecutivo del Ayuntamiento de Laviana; que interpuesto recurso gubernativo por el Alcalde contra dicha calificación fué desestimado por el Presidente de la Audiencia, confirmando la nota del Registrador, por considerar que la competencia de los funcionarios públicos en todos los órdenes de la Administración del Estado no puede extenderse más allá del territorio de su jurisdicción, y con arreglo a esta doctrina, el Agente del Ayuntamiento de Laviana pudo librar mandamiento a este Registro de la Propiedad, pero carece de competencia para hacerlo el de Pola de Lena, sin perjuicio de dirigirse a quien corresponda y en la forma que proceda para obtener que el embargo practicado sobre inmuebles en aquel territorio surta sus efectos, tramitación ésta—añade—que no es objeto del recurso que se resuelve; que interpuesta apelación por el Alcalde, la Dirección general de los Registros, en la resolución de referencia, confirma en todas sus partes la providencia apelada, fundándose en la misma razón de estar limitada la jurisdicción de los funcionarios administrativos por razón del territorio, y además en la de que los documentos todos deben llegar al Registro con aquellos caracteres de autenticidad que alejan toda sospecha de perjuicio posible para los derechos inscritos, que es la indispensable garantía para los titulares de los mismos:

Resultando que en la Real orden al principio citada se hace constar como base de petición que se formula que tanto en el asunto expresado como en algún otro se observa la falta de órganos de comunicación adecuados entre las Autoridades municipales y los Registradores de la Propiedad radicantes fuera de su término municipal en los casos en que los Ayuntamientos o sus Agentes disponen el embargo de bienes inmuebles e intentan en aquellas oficinas la efectividad de los mismos, lo que engendra conflictos y puede producir la ineficacia de aquellos embargos, quedando así burlados legítimos intereses de las Corporaciones:

Considerando que las dificultades prácticas señaladas por el Ministerio de Gracia y Justicia exigen una solución legal si no se quiere causar a las Corporaciones aludidas los perjuicios antes indicados, y que desde el momento en que el propio órgano encargado de aplicar las disposiciones en que aquéllas se contienen da la que a su juicio las evitaria este Ministerio, como superior de dichas Corporaciones y encargado en tal sentido de defender sus intereses, no debe poner obstáculos que harían recaer sobre él la responsabilidad de tales perjuicios, no habiendo motivo legal alguno que aconseje adoptar otra actitud.

S. M. el REY (q. D. g.) se ha servido disponer con carácter general que, accediendo a lo interesado por el Ministerio de Gracia y Justicia, se ordene a los Gobernadores de las provincias que sirvan de órganos de mediación entre los Agentes ejecutivos de los Ayuntamientos que decreten embargos sobre bienes inmuebles, y por tanto expidan mandamientos, y los Registradores de la Propiedad de fuera de su término municipal, aunque de la misma provincia a quienes aquellos mandamientos se dirijan y que sean los Gobernadores de la provincia, como Jefes de Administración municipal, los que hayan de entenderse con los Registradores, y que si se tratara de oficinas pertenecientes a distintas provincias, envíen a su vez tales documentos a los Gobernadores de éstas, con igual objeto.

Lo que de Real orden comunico a V. I. para su conocimiento y demás efectos. Dios guarde a V. I. muchos años. Madrid, 20 de junio de 1923.

J. M. PI I SUNER

Prof. a l'Escola d'Administració